Nr. 296 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Poniedziałek 29 Grudnia 1924.

Rok XLIII.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . . 3·40 zł
Z odnoszeniem . . . 3·60 „
Z przesyłką pocz. . . . 4·20 „
Za granicą . . . . . . 7·— „
Cena numeru 15 groszy
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 41. Międzymiast. 1572.
Adres Administracji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 241.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy:
Zwykłe . . . . . 10 gr.
Nekrologi . . . . 20 „
Nadesłane . . . . 25 „
Po kronice . . . 30 „
Na I-szej stronie . . 40 „
Drobne od słowa . . 7 „
(najmniej 10 słów)
Układ tabelaryczny 50% drożej.
Nekrologi do 60 mm o 50% taniej.
Załączniki wedle umowy.
Nr czeku P. K. O. 400.402

Wytwarzanie jednolitego frontu przeciw bolszewizmowi

Kraków, 27 grudnia.

Zagraniczna propaganda komunistyczna. kierowana przez komitet wykonawczy III-ciej międzynarodówki w Moskwie i prowadzona przy czynnem poparciu rządu sowieckiego. zaczyna wydawać pewne rezultaty, jednakowoż **zupełnie sprzeczne z zamiarami jej kierowników.** Propaganda ta poza dorywczemi sukcesami, **obudziła wśród narodów europejskich poczucie niebezpieczeństwa,** zagrażającego im ze strony Moskwy. Poczucie to zaczęło się w ostatnich dniach coraz bardziej pogłębiać i **krystalizować w formy czynnego odporu.**

Pierwszym takim widocznym skutkiem propagandy bolszewickiej była zasadnicza **zmiana nastroju angielskiej opinji publicznej,** która znalazła dosadny wyraz w ostatnich wyborach do parlamentu. Nie da się bowiem zaprzeczyć, że słynny **list Zinowiewa** był tą miną, która poderwała zaufanie wyborców do gabinetu **Mac Donalda** i doprowadziła do unieważnienia traktatu angielsko-sowieckiego.

Po Anglji przyszła kolej **na Francję.** Był czas, że rządzący w Paryżu lewicowy blok entuzjazmował się myślą o podjęciu nietylko normalnych, ale nawet serdecznych stosunków ze sowietami. Mowy Herriota, raporty senatora de Monzie i publiczne wystąpienia kierujących mężów lewicy, zwłaszcza z obozu socjalistycznego, wytwarzały atmosferę, sprzyjającą dla porozumienia francusko-rosyjskiego. I rzeczywiście, republika francuska uznała »de iure« rząd sowietów. Przy Rue de Grenelles w gmachu dawnego poselstwa rosyjskiego **zainstalował się ambasador sowiecki Krassin** i w krótkim czasie miały być podjęte rokowania, celem załatwienia całego kompleksu spraw między obu państwami. Francja obiecywała sobie wiele po podjęciu stosunków handlowych z Rosją. Rząd sowiecki zaś kokietował usilnie Francję przeciwstawiając ją Anglji i podkreślając szczególnie, że między Francją a Rosją nie ma żadnych kwestyj spornych natury terytorjalnej. Oczywiście sowiety nie omieszkały zaznaczyć, że jednym z głównych warunków przyszłego porozumienia jest uzyskanie znaczniejszej pożyczki. **Naraz jednak coś się popsuło.** Po przyjeździe ambasadora sowieckiego do Paryża **wzmogła się w całym kraju propaganda komunistyczna.** Zaczęły się demonstracje, organizowanie jaczejek na wielką skalę, a nawet przygotowywanie **silnie zakonspirowanych organizacyj bojowych t. zw. centuryj.** Szczególniejszą uwagę zwrócił na siebie przyjazd do Francji dezertera z armji francuskiej, osławionego kapitana **Sadoula,** skazanego zaocznie na karę śmierci, który po ucieczce swej z Francji odgrywał w Rosji wielką rolę. Ruch komunistyczny we Francji przybrał tak wielkie rozmiary, że w prasie zagranicznej pojawiły się nawet **pogłoski o zamierzonym przez bolszewików zamachu stanu.** Rzecz oczywista, że wobec tak wyraźnych oznak, nawet radykolnolewicy **rząd Herriota nie mógł pozostać obojętny. Wydano szereg ostrych zarządzeń natury administracyjnej, uwięziono cały szereg komunistów,** policja otrzymała nakaz tłumienia wszelkich demonstracyj, a pozatem **wydalono z granic państwa cały szereg obcokrajowców, przeważnie Rosjan, podejrzanych o uprawianie propagandy komunistycznej.** Jak widzimy więc, Francja weszła na drogę **czynnego zwalczania bolszewizmu.**

Zdawało się, że Stany Zjednoczone, których polityka sprzeciwiała się stanowczo uznaniu rządu sowieckiego, zaczynają zmieniać swoje stanowisko. Szczególnie zaś zwolennikiem zbliżenia się amerykańsko-sowieckiego był senator **Borah,** przewodniczący komisji dla spraw zagranicznych. W ostatnich dniach nastąpił jednak i tutaj zasadniczy zwrot. Komisja ta bowiem uchwaliła, że **uznanie rządu sowietów należy odroczyć na czas nieokreślony.**

We Włoszech, gdzie rządzący **faszyzm** jest z natury rzeczy **przeciwnikiem bolszewizmu,** panowały jednak **między rządem Mussoliniego,** a rządem sowietów **bardzo nawet serdeczne stosunki.** Był to jednak **tylko pozór.** Niedawno bowiem podczas spotkania Mussoliniego z jugosłowiańskim ministrem spraw zagranicznych, drem Nincieczem, omawiano szeroko **utworzenie jednolitego frontu antybolszewickiego, z udziałem wszystkich państw bałkańskich.**

Jak ostatnie depesze wskazały, sprawa ta **dojrzała już do bliskiego urzeczywistnienia.** W najbliższym bowiem czasie **wyjeżdża do Belgradu i Bukaresztu bułgarski premjer Cankow, celem zawarcia umowy,** mającej na celu o**chronę wszystkich państw bałkańskich przed bolszewickiem niebezpieczeństwem.** Związkowi temu **patronują, jak się zdaje, Włochy,** a niedawna podróż b. jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych Marinkowicza do Sofji utorowała temu zbliżeniu drogę.

Równocześnie, jak donoszą z Belgradu. planowane jest w najbliższych dniach spotkanie dra Nincicza z rumuńskim ministrem spraw zagranicznych Ducą, w sprawie **współdziałania obu państw** wobec niebezpieczeństwa, zagrażającego z Rosji. Dla sprawy utworzenia jednolitego frontu państw bałkańskich przeciw Rosjij jest to wydarzeniem pierwszorzędnej wagi. Gdy bowiem Bulgarja i Rumunja, zagrożone bezpośrednio agresywnością sowietów, już od dawna zwalczały u siebie energiczne objawy komunistycznej propagandy, **Jugosławja trzymała się na uboczu i wraz z Czechami hołdowała zasadzie jak najdalej idącego porozumienia się z Rosją.**

Pewne objawy wskazują również na znaczne **zaostrzenie się kursu antybolszewickiego także i w Czechach, tej dotychczasowej twierdzy rusofilskiego panslawizmu,** nie mówiąc już o Polsce, która z natury rzeczy musi **silniej reagować na wszelkie godzące w jej całość państwową wystąpienia. Wydanie sądom posła Łańcuckiego i komunizujących posłów ukraińskich,** jest tego najlepszym dowodem.

Państwa bałtyckie, narażone na bezpośredni atak wojującego komunizmu, a nawet **Litwa, myślą również o współdziałaniu przeciwko zaborczym tendencjom rosyjskim, oczywiście z oparciem się o Polskę.**

Pozostają jeszcze **Niemcy,** ale i tam **wynik ostatnich wyborów wskazuje na znaczne osłabienie wpływów komunistycznych,** a cały szereg wypadków wskazuje, że **rząd zamierza zwalczać komunizm w sposób bardzo stanowczy.**

Tak więc na horyzoncie politycznym Europy coraz wyraźniej **rysują się kontury wielkiego porozumienia wszystkich państw,** mającego na celu **położenie tamy propagandzie bolszewickiej.** Europa zaczyna wreszcie rozumieć, że **Rosji nie można traktować jako państwa, a rządu sowieckiego jako rządu w przyjętym ogólnie znaczeniu.** Europa zaczyna się również przekonywać, że wszelkie nadzieje na korzyści handlowe, wypływające z porozumienia z sowietami, są **tylko złudą i mirażem. Rosja dzisiejsza potrzebuje bezsprzecznie bardzo wiele, ale w zamian dać nic nie potrafi,** nawet **gwarancji, że dotrzyma** warunków zawieranych **z nią traktatów.**

Wchodzimy więc **w okres ponownej politycznej blokady Rosji,** która dla przyszłego rozwoju stosunków politycznych będzie miała **decydujące znaczenie.** Bolszewizm rosyjski bowiem, ściśnięty żelaznem kołem w swych granicach państwowych, będzie musiał **albo dostosować się do ogólnych stosunków europejskich albo gwałtownie krępującą go obręcz rozerwać.** I w jednym i w drugim wypadku, Polska powołana jest do odegrania wybitnej roli.

—oo—

Zwycięskie walki powstańców w Albanji

Białogród, 27 grudnia (PAT). Według ostatnich doniesień z Albanji potwierdza się wiadomość **o zajęciu przez powstańców Skutari i Alesio.** Zacięte walki o te miasta trwały kilka dni. W walkach tych, jak donosi »Riecz«, **miał zginąć prefekt Skutari, Bajrowicz.** We walkach około Kiasa o 15 klm. na północ od Tirany powstańcy zdobyli kilkanaście armat i kulomiotów. Operacjami przeciw Tiranie kieruje Achmed Begu.

Zajęcie Tirany

Białogród, 27 grudnia (PAT). Wedle ostatnich doniesień, potwierdza się wiadomość **o zajęciu Tirany przez wojska Achmeda Zogu** po zaciętych walkach ze zwolennikami Fan Nollego. Ponadto donoszą, że wojska rządowe pod wodzą Bajram Tsura posunęły się nieco na północ, zajmując linję Kukus-Bitsana. Ten częściowy sukces wojsk rządowych nie jest jednakże tego rodzaju, **aby mógł pokrzyżować zwycięską akcję Achmeda Zogu.**

Neutralność Jugosławji

Białogród, 27 grudnia (PAT). Minister spraw zagranicznych **Nincicz** złożył prasie oświadczenie w sprawie wypadków w Albanji. w którem stwierdza. że **rząd jugosłowiański, podobnie jak rząd włoski dążą do zapewnienia rozwoju niezależnego państwa albańskiego.** Wypadki zaś obecne uważa za sprawę ściśle wewnętrzną Albanji i **zachowa wobec Albanji stanowisko ściśle bezinteresownego obserwatora.**

—oo—

Fronda ambasadorów francuskich przeciwko Herriotowi

Paryż, 27 grudnia (AW). Ambasadorowie francuscy w Rzymie, Londynie, Hadze i Berlinie, którzy zostali odwołani niedawno ze swych stanowisk, **rozpoczęli akcję, zdążającą do przywrócenia ich na dawne stanowiska służbowe, zarzucają oni bowiem Herriotowi tendencyjność w obsadzeniu placówek zagranicznych.** Sprawa ta ma być przedmiotem **obrad parlamentarnych.**

—oo—

Przyczyny nieporozumień między Francją i sowietami

»Matin« zamieścił przed świętami na miejscu naczelnem komunikat oficjalny w sprawie rokowań Herriota z Krasinem.

Komunikat stwierdza przedewszystkiem, że »**pierwsze konwersacje pomiędzy p. Krasinem i senatorem p. de Monzie nie były zadowalniające**«. Dalej następuje wyjaśnienie istoty tych konwersacyj. »Rozpatrywano — pisze komunikat —jako podstawę do dalszej dyskusji u**tworzenie wielkiego konsorcjum,** w zyskach którego byliby zainteresowani właściciele **obligacyj rosyjskich.** Właściciele, do których się zwracano, **zażądali gwarancyj.** Jednak rząd sowietów, pomimo zapewnień natury ogólnej, udzielonych bądź przez p. Krasina, bądź też przez p. Rakowskiego w tej pierwszej wymianie zdań, nie złożył dowodów **chęci porozumienia.** P. Krasin — oświadcza dalej komunikat — należy do tej samej frakcji moskiewskiej, co Trockij. Jest on tedy w pewnym stopniu dotknięty tą samą niełaską, która dotknęła Trockiego. Tak więc p. Krasin nie posiada **koniecznego autorytetu** dla studjowania rozstrzygnięć problemu długów. Z drugiej strony, korzystając, że **propaganda sowiecka grasuje nietylko we Francji, lecz także w jej koloniach,** rząd francuski poczynił p. Krasinowi przedstawienia w tej sprawie. Nawet personal samej ambasady składa się **z agitatorów** (militants), **nie zaś z dyplomatów zawodowych.** W rezultacie — brzmi zakończenie komunikatu — w najbliższych tygodniach nie można spodziewać się żadnych owocnych **negocjacji między Paryżem i Moskwą**«.

Krassin chce zaspokoić tylko część francuskich wierzycieli Rosji

Paryż, 27 grudnia. PAT. Tel. Comp. Rokowania między francuską komisją a rosyjską pod przewodnictwem Krasina **zostały wczoraj przerwane.** Prasa podaje, że powodem przerwy rokowań było to, że Krassin wzbraniał się **uznać stanowiska francuskiego, według którego wierzyciele francuscy mają być całkowicie zaspokojeni przez Rosję.** Krassin chce zaspokoić jedynie pretensje tylko pewnej kategorji **drobnych posiadaczy rent rosyjskich.**

Strefa kolońska nie będzie opróżniona 10 stycznia

Paryż, 27 grudnia (Tel. wł.) Rada ministrów uchwaliła tekst memorjału, wypracowanego pod przewodnictwem Herriota przez francuską komisję rzeczoznawców, a streszczającego się w tem, że **niemożliwą jest ewakuacja okupacyjnej strefy kolońskiej w dniu 10 stycznia.**

Memorjał ten przedłożony będzie dzisiaj **konferencji ambasadorów,** która zbiera się celem zbadania sprawozdania komisji kontrolującej stan rozbrojenia Niemiec. Rada ambasadorów ustalić ma procedurę oznajmienia Niemcom przez mocarstwa sprzymierzone, że **okupacja strefy kolońskiej trwać będzie po 10-go stycznia.** Konferencja ma stwierdzić, że **Niemcy nie wykonały klauzuli traktatu wersalskiego o rozbrojeniu,** czego dowodem jest, że między innemi komisja kontrolująca znalazła w Niemczech magazyny nowych karabinów maszynowych.

—oo—

Węgierska kwestja królewska

Sprawa **obsadzenia tronu węgierskiego** nie przestaje zajmować opinji publicznej. zwłaszcza w Europie środkowej. **Węgry bowiem uważają się w dalszym ciągu za królestwo,** a tylko na razie nie posiadają króla. gdyż powrotowi dynastji habsburskiej sprzeciwiają się stanowczo **nietylko państwa sukcesyjne,** lecz w pierwszym rzędzie **wielkie mocarstwa,** które podpisały traktat pokojowy **w Trianon.**

W kwestji tej wypowiada się obecnie w „N. W. Journal“ królewski prezydent ministrów węgierskich. **hr. Stefan Bethlen.** Stwierdza on, że „**Węgry są królestwem, którego tron na razie pozostaje nieobsadzony** tak długo. dopóki nien uda się nam w **zupełnem porozumieniu z mocarstwami** rozwiązać kwestji personalnej. Wysunięcie tej sprawy byłoby jednakże tylko wtedy korzystnem. gdyby stosunki zarówno w wewnętrznej jak i zagranicznej polityce tak się ułożyły, że rozwiązanie tego problemu nie pociągnęłoby za sobą **żadnych szkodliwych następstw.** Obecna — mówił hr. Bethlen — sytuacja w żadnym wypaku **nie nadaje się do postawienia tej kwestji.** Sprawa obsadzenia tronu mogłaby spowodować obecnie tylko **niedające się obliczyć szkody.** Pozatem sprawa cała **nie jest tak bardzo ważną.** ażeby się opłaciło brać na siebie **olbrzymią odpowiedzialność.** którą musi przyjąć każdy polityk świadomie wtrącający swoją ojczyznę w zewnętrzno-polityczne konflikty«.

—oo—

Gwiazdka Pasicza

Rozwiązanie partji Radicza i wykluczenie jej od udziału w wyborach
Pościg za przywódcami

Piękną »gwiazdkę« przyniósł Pasicz Chorwatom. W sam dzień Bożego Narodzenia 25 bm. (Chorwaci, jako rzymscy katolicy obchodzą w tym dniu Boże Narodzenie) ukazało się rozporządzenie rządu jugosłowiańskiego, **rozwiązujące partję Radicza, zarządzające dalej aresztowanie wszystkich przywódców** tego stronnictwa. którzy pozostawali w stosunkach z trzecią międzynarodówką bolszewicką. Oczywiście ostatnie to zarządzenie dotyczy **przedewszystkiem Radicza,** którego policja skrzętnie poszukuje w Zagrzebiu. gdzie tenże podobno ma się ukrywać. Przeciwko przywódcom partji Radicza wytacza rząd skargę z powołaniem się na ustawę o ochronie państwa. Bardzo ważne, zasadniczej natury, jest dalsze zarządzenie rozporządzenia rządu Pasicza, że **listy kandydatów,** wystawione pry obecnych wyborach do skupczyny **przez partję Radicza, zostają unieważnione, a zgłoszenia dalszych list tego stronnictwa nie będą przyjmowane.** W ten sposób wszystkie prawie mandaty poselskie z Chorwacji **przypadną rządowi,** który w skupczynie znajdzie się bez najsilniejszego i najniewygodniejszego klubu chorwackich radykałów.

Rozporządzenie to uchwalone zostało w Belgradzie dnia 24 bm. na radzie ministrów pod przewodnictwem Pasicza. **Ministrowie chorwaccy, dr Surmi i Trinkovicz, wystąpili z całą stanowczością przeciw temu rozporządzeniu.** Gdy jednak za niem, przeciw ich głosom. oświadczyła się reszta ministrów i protest ich pozostał bez skutku, ministrowie dr Surmi i Trinkovicz **opuścili salę rady ministrów.**

W następstwie tego rozporządzenia rozwinął rząd Pasicza cały **terorystyczny aparat.** — Minister wojny wydał do komend wszystkich garnizonów poza granicami Serbji rozkaz utrzymywania **stałego pogotowia** na wypadek demonstracyj lub rozruchów. Policja oczywiście przystąpiła także do dzieła.

O co rozchodzi się w tej grze terorystycznej rządu Pasicza? Przedewszystkiem o zdławienie partji Radicza. która, jako zasadniczy punkt swojego programu, głosi **pełną autonomję Chorwacji,** zastrzeżoną jej traktatami międzynarodowemi, podczas gdy Jugosławja wcieliła ją wraz ze Słowenją do Jugosławji, na czele której stoi Serbja. Dzisiaj tak rzeczy stoją, że Chorwacja pozbawioną została nawet tej samodzielności narodowej i terytorjalnej, jaką posiadała pod rządami węgierskiemi. Dla umotywowania zamachu na autonomję Chorwacji przytacza rząd serbski konspiratorskie stosunki przywódców partji Radicza z rządem sowietów. czemu jednak przeczy prasa chorwacka. To też już obecnie opozycyjne sfery belgradzkie wyrażają pogląd, że zamiar rządu, aby rozwiązać kwestję chorwacką przez uniemożliwienie wyboru posłów chorwackich, jest **wprost polityką strusią.** Przyniesie ona rządowi Pasicza **tylko fikcyjny rezultat,** który z obecnego przesilenia parlamentarnego wytworzy **ciężkie przesilenie ogólno-państwowe.**

Jakie wrażenie wywołało to rozporządzenie, ogłoszone w katolickiej Chorwacji w sam dzień Bożego Narodzenia, nie potrzebujemy mówić. Znaczącem na wszelki sposób jest, że w przeddzień ogłoszenia tego rozporządzenia w państwowym dzienniku belgradzkim, **jugosłowiańska para królewska wyjechała do Paryża.**

Pokazuje się obecnie, że podróż Nincicza, celem zorganizowania »frontu antybolszewickiego« na Bałkanach, miała między innemi także ukryty sprytnie cel uzyskania wobec Europy legitymacji do zdławienia chłopskiej partji Radicza w Chorwacji. Idzie tu specjalnie Serbji nie o walkę z propagandą bolszewicką, lecz o pozbycie się ze skupczyny opozycji chorwackiej, domagającej się samodzielności autonomicznej Chorwacji.

—oo—

Nominacja sen. Smólskiego wicemin. spraw wewnętrznych

Warszawa, 26 grudnia. PAT. Pan prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 24 grudnia zamianował senatora Smólskiego podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Budowa nowych kolei

Warszawa, 27 grudnia (AW). W dziennikach urzędowych ogłoszone zostały zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, udzielające **na 81 lat koncesyj na budowę szeregu kolei normalnych,** a mianowicie: Kalety, Herby, Wieluń, Opatówek, względnie Błażki, Inowrocław z odnogami Chorzów, Wojkowice, Łasze z odnogami Ciechanowice, Płock i Brodnice, Wojkowice, Opoczno, Warszawa.

Nieudała misja zdobycia kredytu zagranicznego dla przemysłu polskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 27 grudnia. »Express Poranny« donosi, że senator Stanisław Gaszyński (Wyzwolenie) w celu zdobycia pożyczki zagranicznej dla przemysłu zebrał znaczny fundusz, **wynoszący około 50.000 zł.,** na który się złożyło 100 reflektantów **na otrzymanie pożyczki,** wpłacając po 500 złotych. Senator Gaszyński udał się najpierw do Londynu, następnie do Paryża, a wreszcie wyjechał do Hiszpanji, **wszędzie poszukując kredytu. Nigdzie mu się to jednak nie udało.** Przemysłowcy, jak się dowiaduje »Express Poranny«, **położyli już dawno krzyżyk na swoich 500 złotych.**

Nowy poseł polski w Budapeszcie

Budapeszt, 27 grudnia (PAT). Dnia 24 bm. w południe poseł polski Michałowski na uro-

Nowy Haarmann na Śląsku

Jadł mięso ludzkie

Niesłychany, tajemniczy wypadek, przypominający osławioną sprawę Haarmana, zajmuje od kilku dni mieszkańców i policję w Ziembicach (Münsterbergu) na Śląsku niemieckim. W ubiegłą niedzielę do domu bezżennego gospodarza Karola Denkego przybył wędrowny czeladnik i prosił go o jałmużnę. Denke zaprosił chłopaka do domu i gdy usiedli przy stole, **uderzył nagle czeladnika ostrą siekierą w głowę. Chłopak, mimo ciężkiej rany na głowie zdołał uciec.** Udał się na policję, gdzie jego zeznania przyjęto z niedowierzaniem, ponieważ Denke uchodził ogólnie za człowieka bardzo spokojnego, jakkolwiek **stroniącego od ludzi.** Pomimo to jednak Denkego aresztowano i przetransportowano do więzienia śledczego. Po przybyciu tam Denke **popełnił samobójstwo przez powieszenie.**

Ten wypadek nadał dopiero całej sprawie nowy niespodziewany zwrot. Podczas rewizji w domu Denkego znaleziono w stodole **kilka wielkich garnków, napełnionych marynowanem mięsem,** które rzeczoznawcy z całą pewnością określili **jako mięso ludzkie.** Nowem, wstrząsającem odkryciem było znalezienie większej ilości papierów, należących do czeladników i terminatorów rzemieślniczych. Wszystko to wskazuje, że Denke już wcześniej w wielu wypadkach **zwabiał chłopców do swego domu i mordował.** Dziwnem jest jednak, że w domu **nie znaleziono żadnych kości. Denke musiał się karmić tem mięsem,** ponieważ w mieszkaniu znaleziono **części smażonego mięsa ludzkiego.** Postępowanie Denkego mogło dlatego tak długo pozostawać w ukryciu, ponieważ osiedle jego leży na ustroniu, a chłopcy, którzy zaginęli, pochodzili z innych okolic, tak, że zniknięcia ich nie można było zaraz zauważyć. Policja pracuje gorączkowo, aby sprawę zupełnie wyjaśnić.

czystej audjencji wręczył regentowi swe listy uwierzytelniające.

Budapeszt, 27 grudnia (PAT). Cała prasa omawia fakt przybycia do Budapesztu nowego posła polskiego Michałowskiego, wyrażając się z wielką sympatją o osobie nowego posła oraz o świadczeniach jego, złożonych przedstawicielom prasy w sprawie węzłów przyjaźni, łączących oba kraje, oraz w sprawie konieczności zawarcia traktatu handlowego węgiersko-polskiego.

O pomoc dla Pogotowia Ratunkowego

Obecnie upływa lat 34 od chwili, gdy w naszem mieście rozpoczęło działalność humanitarną krakowskie Ochotnicze Towarzystwo Ratunkowe. — Udziela ono mieszkańcom m. Krakowa i okolic bezinteresownej pomocy, skoro tylko ich zdrowiu i życiu grozi niebezpieczeństwo. Prawie co drugi mieszkaniec m. Krakowa miał sposobność doznać na sobie lub swej rodzinie zbawiennych skutków działalności Pogotowia Ratunkowego. Do wykonania atoli humanitarnego zadania potrzebuje Pogotowie Ratunkowe materjalnej pomocy społeczeństwa i zwyczajem lat ubiegłych z okazji Nowego Roku odnosi się do ludności m. Krakowa i okolic z gorącym apelem o składanie datków na cele Pogotowia Ratunkowego. Datki przyjmowane będą: 1) na Pogotowiu Ratunkowem (ul. Potockiego 19); 2) przez administrację pism codziennych; 3) dnia 31 grudnia br. i 1 stycznia 1925 podczas zbiórki do puszek kwestarzy zaopatrzonych w legitymacje oraz opaski Pogotowia Ratunkowego (niebieski krzyż na białem polu). Nazwiska ofiarodawców, składających na listę conajmniej 10 złotych, będą podane do publicznej wiadomości.

FOTOGRAFJE BŁYSKAWICZNE

Z wrażeń świątecznych

Chcąc mieć dobrą ucztę wigilijną, trzeba mieć sporo monety, dobry żołądek, no i wesołe usposobienie. Worek monety przy lichym żołądku, skazanym na dietę i łacińską kuchnię, jest zupełnie nieproduktywnym środkiem, również wesołe usposobienie jest niemożliwe u osoby, która żywi się potrawką, a zalewa wodą mineralną. Wymienione na początku trzy zalety dane są niewielu osobnikom. Aż na zbyt często ludzie mają wesoły uśmiech na ustach, znakomity żołądek, ale pustą kieszeń. I jakże mają sprawić sobie ucztę wigilijną, skoro nie stać ich nawet na skromną kolacyjkę.

W sklepach i na placach targowych można było kupić wszystko, czego tylko dusza zapragnie, ale trzeba było — jak się wyrażają Krakowianie — szczodrze „bulić“. To też, jak zaznaczyliśmy przy sposobności, panowie kupcy żalili się na słaby ruch. A może ludzie wzięli sobie do serca apel Żeromskiego i nawrócili się do oszczędności? Oby tak było.

Starsi Krakowianie utyskują, że straciliśmy skutkiem wojny i powojennej biedy talent do świętowania. Powiadają oni, że dawniej przy kawałku ryby i buteleczynie „cienkosza“ ludzie lepiej się bawili, niż obecnie przy szczupakach, sandaczach, kawiorze i szampańskiem. A kolędy śpiewa jeszcze tylko zdziecinniała już babcia i jeszcze dziecinna wnuczka. Jedni przy pasku, drudzy na giełdzie stracili resztki naiwnego radowania się choćby przez krótki czas. I w tem dowodzenia może jest część prawdy.

Wartoby dzisiaj w aptekach i drogerjach urządzić ankietę na tle poświątecznego ruchu w tych lokalach. Jest to jeden z lepszych sposobów skonstatowania, ile i jak jedzono i pito w czasie świąt.

h. j—e.

Od Administracji „N. Reformy“

Celem uregulowania nakładu, prosimy o możliwie najwcześniejsze odnowienie prenumeraty. Warunki prenumeraty i ceny ogłoszeń zamieszczone są w nagłówku dziennika.

Do dzisiejszego numeru „Nowej Reformy“ dołączone są blankiety nadawcze P. K. O. dla prenumeratorów zamiejscowych. Warunki prenumeraty zamieszczone są w nagłówku dziennika.

KRONIKA

Kraków, 27 grudnia.

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W KRAKOWIE. Dzień wigilijny i pierwszy dzień świąt były tak pogodne i słoneczne, jak gdyby cały świat uśmiechał się. Piątek był także pogodny, ale już o wiele mniej słoneczny. W środę do późnej nocy wszystkie okna płonęły wprost światłem, a przez wiele z nich widać było choinki. Dolatywały też z domów głośne echa kolęd, a kiedy o północy wierni podążyli na „pasterkę“ do kościołów, śpiewano kolędy także pod gołem niebem. Dodajemy, że o północy odprawione zostały msze pasterskie tylko w kościołach parafjalnych, a w kościołach klasztornych o godz. 6 rano.

W drugim dniu świąt, poświęconym czci św. Szczepana obrzucano się owsem. Restauracje i kawiarnie, zamknięte we czwartek, zostały otwarte w piątek o wczesnej lub późniejszej porze.

ŚW. JAN EWANGIELISTA. Nazajutrz po Bożem Narodzeniu kościół obchodzi z wielką okazałością triumf pierwszego apostoła św. Jana, którą to uroczystość obchodzi kościół w dniu dzisiejszym. Dawniej w dzień ten noszono do kościoła wino do poświęcenia ze dworu; lud bowiem nie pijąc wina, zwyczaju tego nie znał. W starym Bolesławowym kalendarzu wydanym w Pradze, Hanusz utrzymuje, że przodkowie nasi stawiali w przeciwieństwie dzień ten z dniem św. Jana Chrzciciela; tamten był im najkrótszym dniem, ten zaś najdłuższym. Od Chrzciciela bowiem bieży słońce ku zimie, a lato ku upałom; od Ewangielisty zaś przesila się słońce ku latu, a zima ku mrozom.

NAUKA SZKOLNA w szkołach państwowych po ferjach świątecznych rozpoczyna się 8 stycznia 1925 r.

OPŁATEK DLA ŻOŁNIERZY. Dziś o godz. 17 odbędzie się w Domu żołnierza przy ul. Mogilskiej opłatek dla żołnierzy tut. garnizonu, którzy w dzień wigilji pełnili służbę i nie mogli wziąć udziału w opłatku, urządzanym w swych oddziałach.

PRZEJAZD DYGNITARZY PRZEZ KRAKÓW. Jutro mają przejeżdżać przez Kraków z Zakopanego: wicepremjer Thugutt i min. handlu Kiedroń z powrotem do Warszawy. Przypuszczalnie min. handlu zatrzyma się dłużej w Krakowie.

KONFERENCJA MIĘDZY MIN. OPIEKI SPOŁECZNEJ A PRACODAWCAMI. W dniu 30 bm odbędzie się w województwie konferencja pracodawców z min. pracy i opieki społecznej p. Sokalem.

MNOŻNA URZĘDNICZA NA STYCZEŃ. Z Warszawy telefonują nam: Dziennik ustaw Nr. 112 zawiera rozporządzenie, które ustala mnożną urzędniczą na styczeń na 0·42 zł. Jest to mnożna o 1 punkt wyższa od grudniowej. Preliminarz budżetowy na rok 1925 oparty jest na mnożnej 0·38 zł.

W SPRAWIE KWATERUNKÓW DLA OFICERÓW I PODOFICERÓW. W biurze wicepr. Wielgusa odbyła się konferencja celem naradzenia się nad sprawą zaopatrzenia oficerów i podoficerów zawodowych załogi krakowskiej w sposób dla ludności najmniej uciążliwy.

W konferencji wzięli udział obok reprezentantów magistratu i wojskowości również przedstawiciele obu Towarzystw właścicieli realności w Krakowie i p. inż. Henryk Dudek, dyrektor robót publicznych w Krakowie.

Zebrani po dyskusji przyszli do przekonania i wyrazili zgodnie zapatrywanie, że bezwzględne stosowanie rekwizycji nakazanej przez centralne władze wywołałoby bardzo przykre następstwa co do dotychczasowego dobrego współżycia wojskowości z ludnością cywilną, nie zapominając o tem, że taka rekwizycja zakłóciłaby stosunki rodzinne, a co najważniejsze rezultaty rekwizycji dla braku mieszkań byłyby prawie żadne.

Jedynem wyjściem na zaradzenie złemu byłoby nałożenie opłat publicznych w formie podatku lokatorskiego przeznaczonego na bezzwłoczne budowanie domów potrzebnych na pomieszczenie bezdomnych rodzin wojskowych. Rzeczą zarządu miasta jest rzecz tą należycie obmyśleć i do zrealizowania tego planu przystąpić. Ludność miasta Krakowa zgodzi się chętnie na ową ofiarę pieniężna, byle jej spokój domowy zapewnić.

Z ŻYCIA HARCERSKIEGO. Zarząd oddziału Związku harcerstwa polskiego w Krakowie, wybrany na walnym zjeździe 8 bm. odbył 20 bm. pierwsze posiedzenie konstytuujące pod przewodnictwem wiceprezydenta inż. Rollego. Skład zarządu na rok 1925 przedstawia się następująco: Przewodniczący inż. Karol Rolle, zastępcy przew. generał Miecz. Kuliński i dr Michał Pollak, sekretarz prof. Emiljan Ostachowski, członkowie zarządu: dr Stanisław Ciechanowski, Witold Ostrowski, Wacław Konderski, dyr. Banku Hipotecznego, Józef Pelczarski, dyr. Sp. akc. „Len“, Szczęsny Jasiewicz, dyr. I gimn. w Rzeszowie, wizytator Zygmunt Wyrobek, inż. Skąpski, dyr. Malušna Konopczyna, prof. Helena Zakrzewska, komendantka chorągwi żeńskiej Jadwiga Ackermanówna, komendant chorągwi męskiej Zdzisław Stieber.

WZROST DROŻYZNY W MIESIĄCU GRUDNIU. Ze statystyki notowania cen okazuje się, że drożyzna w miesiącu grudniu nie uległa prawie żadnym zmianom. Okazuje się tylko nieznaczne i chwilowe wahnięcie cen, jak: mąka pszenna i żytnia opadła o 2 gr, cukier grysikowy potaniał o 5 gr, natomiast ser w okresie przedświątecznym podrożał o 20 gr na kilogramie, również i masło w tym samym czasie zwyżkowało o 40 gr. Wskutek podrożenia nafty w handlu hurtownym, zaznaczyła się również zwyżka i w detalju o 6 groszy na 1 litrze.

Z porównania tego wynika, że drożyzna nie postąpiła w Krakowie naprzód, co dokładnie ustali komisja parytetyczna, zbierająca się w województwie, jak zawsze, z końcem każdego miesiąca.

ZAKŁAD ROENTGENA W SZPITALU IZRAELICKIM. W szpitalu krakowskiej gminy izraelickiej urządzony jest zakład Roentgena dla leczenia strupienia, utrzymywany kosztem amerykańskiego komitetu pomocy dla żydów polskich. W zakładzie tym leczy się chorych bez różnicy wyznania. Na wczorajszem posiedzeniu Rady wyznaniowej pod przewodnictwem prezydenta gminy dra Rafała Landaua odbytem uchwalono na wniosek r. dra Oberlaendera urządzić w szpitalu tym zakład Roentgena dla celów diagnostycznych i leczniczych i w tym celu zakupić z funduszów gminy izraelickiej nowy aparat Roentgena i zakład odpowiednio urządzić.

GROŹNY POŻAR W GMACHU ŚW. MICHAŁA W KRAKOWIE. W pierwszy dzień świąt, między godziną 12 a 1 po południu, zapaliła się belka — puszczona wskutek wadliwej budowy — do komina nad kaplicą więzienną. Z płonącej belki ogień przeniósł się na wiązania dachowe, który począł obejmować już wiązania dachowe w części budynku sądowego. Ogień ten — aczkolwiek na pozór nic nie znaczący, gdyby był wybuchnął w nocy, lub był cokolwiek później zauważony — byłby straszny w skutkach, gdyż według opinji fachowców — pastwą płomieni mógł paść cały budynek. Uszkodzony został nieznacznie sufit w sali rozpraw 71 oraz sufit w sali przysięgłych, a nadto zwęglone zostały lekko w dwóch miejscach wiązania dachowe.

Na miejsce pożaru przybyli: prez. sądu apelacyjnego dr Wolter, wiceprez. sądu Czerny i Tokarz, kom. rządu Wawrausch i wicepr. miasta Wielgus.

ZNOWU NAPAD RABUNKOWY. W ostatnim numerze naszego pisma donosiliśmy o napadzie rabunkowym w pow. chrzanowskim, dziś znowu zawiadomiono tut. eksp. śledczą o napadzie rabunkowym w powiecie jasielskim. Oto dnia 18 bm. między godz. 5 a 6 rano na drodze, prowadzącej z Szeszyn do Święcian zostali napadnięci dwaj gospodarze Ignacy Byczek ze wsi Ołpiny i Franciszek Król z Szeszyn przez dwóch osobników, z których jeden był zamaskowany i w ubraniu wojskowem, drugi zaś bez maski i w ubraniu cywilnem.

Obaj sprawcy napadu uzbrojeni byli w noże i kije, stosowali formułkę wypowiadaną przez policjantów „ręce do góry“, przeszukali dokładnie obydwie ofiary, rabując im pugilares z 2 zł, chusteczkę do nosa, nóż masarski i laskę, a następnie Byczka pobili, zadając mu kilka uderzeń tępem narzędziem w głowę i w prawe ramię, a Królowi dwie cięte rany również w ramię i w okolicę prawego oka, poczem zbiegli.

Jak nas informują, sprawcy napadu zostali aresztowani w osobach: Stanisława Szynala i St. Niegbozowicza. Obaj pochodzą ze Święcian.

O KRADZIEŻE STRYCHOWE. Dzisiaj w sądzie okr. karnym toczy się rozprawa przeciwko szajce złodziei strychowych, która dokonała całego szeregu kradzieży na szkodę różnych obywateli. Na ławie oskarżonych zasiedli znani „strychowcy“, mianowicie Stanisław Leśniak, Władysław Skubida, Karolina Kękuś i Agnieszka Kornecka.

Dnia 27 i 28 grudnia:

TEATRY:

Im. SŁOWACKIEGO	Sobota g. 3 popoł.: **„KRZYŻACY“**
	Sobota g. 7·30 wiecz.: **„HIDALLA“ (Karzeł-olbrzym)** Franka Wedekinda
	Niedziela g. 3 popoł.: **BETLEEM POLSKIE**
	Niedziela g. 7·30 wiecz.: **„ZWIASTOWANIE“** dramat misteryjny Pawła Claudella.
BAGATELA	Sobota g. 4 popoł.: **KWIAT POMARAŃCZOWY**
	Sobota g. 8 wiecz: **„Wielka księżna i chłopiec hotelowy“** komedja Savoira w przekładzie J. Migowej, z kabaretem rosyjskim i występem NINY DOLIŃSKIEJ w akcie trzecim.
	Niedziela g. 4 popoł.: **KROWODERSKIE ZUCHY** krotochwila w 4 aktach ze śpiewami i Tańcami Stefana Turskiego
	Niedziela g. 8 wiecz.: **„UKOCHANY“** sztuka w 3 aktach J. Devala.
Operetka „NOWOŚCI“ ul. Rajska	Sobota g. 3·30 wiecz.: **KRYSIA LEŚNICZANKA**
	Sobota g. 7·30 wiecz.: **„HRABINA MARICA“** operetka w 3 aktach E. Kalmana.
	Niedziela g. 11·30 przed poł.: **PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI**
	Niedziela g. 3.30 popoł.: **„CNOTLIWA ZUZANNA“**
	Niedziela g. 7·30 wiecz.: **HRABINA MARICA**

KINA:

REDUTA Lubicz 15. Seansy od godz. 5 w niedzielę od godz. 3	Wielki program świąteczny! **MISTER RADJO** sensacyjny dramat pełen nadzwyczajnych nigdzie niewidzianych przygód. W roli głównej Luciano Albertini artysta bohater o nadludzkiej sile. W innych rolach Evi Eva i Anna Gorilowa. Program dla młodzieży dozwolony.
SZTUKA św. Jana 4. Seansy od godz. 5-ej w niedzielę od godz. 3	Niewidziana wystawa. Ciekawa treść. Największy film świata. Najnowsze przecudne arcydzieło wytw. Paramount w roli głównej nasza rodaczka **POLA NEGRI** p. t. **TANCERKA HISZPAŃSKA** wspaniały dramat w 9 aktach.
WANDA Gertrudy 5. Początek seansów 4·30, 6, 7·30, 9·10 w niedzielę od godz. 3	**Przemytnicy Stara wiedźma** Wspaniała komedja — w głównej roli **PAT i PATACHON** **Przemytnicy Stara wiedźma**
WARSZAWA Stradom 15. Seansy od godz. 3-ej	Wielki świąteczny program **MALWA AWANTURNICA** dramat erotyczno sensacyjny w 7 aktach. W głównej roli, na wpół dzikiej i przewrotnej dziewczyny, wabiąca ogniem swego pięknego, jak marmur, ciała LYA de PUTTI.
NOWOŚCI Starowiślna 21. Początek seansów 4·30, 6, 7·30, 9. w niedzielę od godz. 3	**ROZKOSZE GOŚCINNOŚCI** sensacyjna komedja w 7 aktach **Z BUSTER KEATONEM**
PROMIEŃ Podwale 6	**POTASZ I PERLMUTTER** komedja ameryk. 8 aktów
Teatr świetlny **UCIECHA** Starowiślna 16. Początek seansów godz. 5, 7, 9-ta. w niedzielę od godz. 3	Od niedzieli 27 do wtorku 30 włącznie Komedja niezwykłego wdzięku i uroku **„PIĘCIU URWISÓW“** 7 aktów komedji w której główne role gra 5 zachwycający h bębnów od 2 do 7 lat. Wytwórnia Paramount.
ZACHĘTA Rynek. Pałac Spiski	**SZALONA DZIEWCZYNA** komedja wytw. Paramount w głównej roli Glorja Swanson.

MUZEUM:

Ul. Szewska 4 I piętro. Otwarto codz. od 11 r. do 10 w.	**MUZEUM Anatomiczno-Patologiczne** tylko krótki czas w Krakowie.

DANCING:

„KRESY“ Sławkowska 30. Wstęp wolny.	Dziś i codziennie **ARTYSTYCZNY DANCING** międzynarodowych tańców przy koncercie prawdziwej cygańskiej orkiestry

Z TEATRU „BAGATELA“. Dziś w sobotę 27 bm. po poł. arcywesoła komedja, grana dotychczas z olbrzymiem powodzeniem w Paryżu, Wiedniu, Warszawie „Kwiat pomarańczowy“ z pp. Wernicz Ordyńską, Szuage, Stępowską, Miedzińską, Wesołowskim, Turskim, Zbuckim w rolach głównych. Wieczorem o godz. 8 „Wielka księżna i chłopiec hotelowy“ z pp. Bruczową, Ordyńską, Wesołowskim, Zbuckim w rolach głównych. W akcie III kabaret rosyjski. W niedzielę po poł. o 4-ej „Krowoderskie zuchy“ ze śpiewami i tańcami w koncertowem wykonaniu całego zespołu. Wieczorem po raz ostatni „Ukochany“ w znakomitem wykonaniu pp. Wernicz, Bruczowej, Kwiatkowskiego, Zbuckiego w rolach głównych.

OPERETKA „NOWOŚCI“. Jutro w niedzielę po poł. operetka Gilberta „Cnotliwa Zuzanna“ z Czernekówną i Pilarskim (junior) w rolach głównych. Wieczorem codziennie niezrównana „Hrabina Marica“, która graną będzie aż do środy włącznie. Na noc Sylwestrową daną będzie najnowsza operetka Kolla „Tancerka w masce“, grana obecnie w Warszawie z niebywałem powodzeniem. We czwartek, w Nowy Rok „Hrabina Marica“; wieczorem „Tancerka w masce“.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Sobota, 27 bm. po poł.: „Krzyżacy“; wieczorem: „Hidalla“.

Niedziela, 28 bm. po poł.: „Betleem polskie“; wieczorem: „Zwiastowanie“.

TEATR „BAGATELA“:

Sobota, 27 bm. po poł.: „Kwiat pomarańczowy“, wieczorem: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy“.

Niedziela, 28 bm. po poł.: „Krowoderskie zuchy“ wieczorem: „Ukochany“.

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI“:

Sobota, 27 bm. po poł.: „Krysia leśniczanka“; wieczorem: „Hrabina Marica“.

Niedziela, 28 bm. po poł.: „Tam gdzie skowronek śpiewa“; wieczorem: „Hrabina Marica“.

Poniedziałek, 29 bm.: „Hrabina Marica“.

Wtorek, 30 bm.: „Hrabina Marica“.

Środa, 31 bm. o 7 w.: „Hrabina Marica“; o 10·30 w nocy: „Tancerka w masce“.

LUDOWA SZOPKA KRAKOWSKA. W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia rozpoczęły się w miejskiem Muzeum przemysłowem przedstawienia etnograficznej „Szopki krakowskiej“. Nowe dekoracje. Oryginalna inscenizacja. Śpiewy i tańce ludowe. Starodawne kolędy polskie, opracowane przez Konrada i Franciszka Koniora, odegra orkiestra, przy współudziale chóru, pod batutą prof. Fr. Koniora. Szopkę, dekoracje, figurki jasełkowe i kostjumy wykonano w pracowniach Muzeum przemysłowego pod kierunkiem I. Bojarskiej, K. Homolacsa, St. Popławskiego, Z. Wierciaka i K. Witkiewicza. Kierownik artystyczny: L. Strojek. Następne przedstawienia: w sobotę, 27 bm. o g. 6; w niedzielę 28 bm. o godz. 4 i 6; 1 stycznia 1925 o godz. 4 i 6. Szczegóły w programach. Bilety wcześniej do nabycia w kasie Muzeum przemysłowego, ul. Smoleńsk 9, Nr. telef. 1339; w niedzielę i święta od godz. 10 do 1, w dnie powszednie od 9 do 2.

ZABAWA SYLWESTROWA. Korpus podoficerów zawodowych załogi krakowskiej urządza dn. 31 bm. w sali „Domu żołnierza“ zabawę Sylwestrową z kotyljonem. Protektorat objęła generałowa Dziewanowska. Początek zabawy o godz. 21.

Teatr „Bagatela“

„KROWODERSKIE ZUCHY“, krotochwila w 4 aktach ze śpiewami i tańcami Stefana Turskiego.

Jakkolwiek publiczność krakowska nie od dziś zna krotochwilę swego ulubieńca, Stefana Turskiego i nie od dziś zapoznaje się z jego reżyserskim kunsztem wywoływania szczerego, beztroskiego śmiechu, to jednak wznowienie „Krowoderskich zuchów“ na scenie „Bagateli“ zasługuje na osobną wzmiankę. Krotochwila ta bowiem otrzymała znakomitą oprawę, wprowadzono do niej sporo aktualnych kupletów, a co najciekawsze, znalazła wykonawców, którzy do tej pory tego rodzaju charakterystycznego, tak zbliska znanego środowiska jeszcze nie odtwarzali. W znacznej większości swej przynajmniej. Z tej próby przedzierżgnięcia się salonowców w typy podmiejskie, artyści „Bagateli“ wyszli zwycięsko i zaprawdę trudno o nich inaczej mówić, jak z podziwem, któremu też wyraz dawała co chwilę liczna publiczność. Na pierwszy plan wysuwa się znakomity i przemiły, jako Felek, p. Wesołowski. Odsłonił tu nowy zakres możliwości artystycznych. Od pierwszego wystąpienia w mundurze kaprala w każdym ruchu, słowie, oddał świetnie typ buńczucznego, pewnego siebie, szczerego do dna serca, krakowskiego łobuza z Krowodrzy. Zgranymi braćmi Felka byli pp. Połoński, Roman, a zwłaszcza turbowany mocno Walek w osobie p. Heniowskiego. P. Szyndler w roli Kazka stworzył bardzo dobrą po-

stać kandydata na inteligenta w rodzinie murarskiej. Tej gromadzie zuchów godnie przewodzili: Gzymsik z żoną Katarzyną (p. Zbucki i p. Kolman), wraz z Walentym i Walentową (p. Fertner i p. Gorajska). W tej czwórce trudno znaleźć pierwsze miejsce. Nie wiadomo, czy zajmuje je Gzymsik, gdy wywołuje kaskady śmiechu swą niezaradnością wobec żony, czy właśnie żona, gdy tak despotycznie daje sobie radę z całą czeredą potulnych wobec niej mężczyzn, czy wreszcie p. Walenty w oślej skórze lub jego energiczna połowica.

Sfery miejskie reprezentuje radca Klaczek z żoną i córkami (p. Turski, p. Sznage-Andruszewska, pp. Zborowska i Walewska). Berło dzierży p. Klaczkowa ze swoją obroną „sfery", ale świetną jej przeciwwagą i głosem rozsądku społecznego jest jej małżonek w interpretacji p. Turskiego. Do tej „wyższej sfery" przydać należy jeszcze p. Pytlikiewiczową (p. Romowicz), zrobioną znakomicie. Nieporównaną maskę stworzył p. Wysocki w roli Kolędnika. P. Miedzińska jako Wikta i p. Osuchowska jako Magda dały swym postaciom prawdziwe życie przeniesienia harmonijnie w zupełności ze środowiskiem, choćby nawet w jedwabnych pończoszkach. Pp. Rawicz, Seibor, Halewicz, Głogowska i Malecki nadążali z szykiem za wartko toczącą się grą. Tempo gry brawurowe.

Z kupletów najwięcej oklasków wywołał podatkowy „kawał", oraz drożyźniany. Tańce ilustrowały wiernie „polki w szafliku" domieszką rhumny. Autorowi publiczność zgotowała burzliwą owację. Zastępca.

Z wędrówek po kinach krakowskich

Ponęty życia. — Prawo szczęścia.

„Ponęty życia" są mimo całej swej ckliwości i tendencyjności filmem wspaniałym. Umieć wygłosić kazanie interesująco i z przekonaniem, to większa sztuka, niż opowiedzieć nieprzyzwoitą historyjkę lub zabawić się w grę fantazji. Morałem tego filmu jest tak modna obecnie maksyma francuska: „trzeba, żeby każdy był na swojem miejscu" albowiem dy chłopiec porzuca dla wiru wielkiego miasta swą rodzinną wioskę i powraca do niej, przekonawszy się, że to jego właściwe miejsce działania, że wielkie miasto wymaga w ciągłej walce o byt nieprzeciętnej siły woli i charakteru, której jemu nie dostaje. Obok reżysera, Jerzego Fitzmaurice'a wymienić wypada jeszcze Nitę Naldi i Ryszarda Bartelmessa w rolach głównych.

„Prawo szczęścia" (raczej „Prawo do szczęścia") nie da prawdopodobnie nikomu prawa do szczęścia i wywoła raczej uczucie znużenia banalną treścią oklepanemi sytuacjami, jakotéż swą niemiecką poprawnością. Jest to film, któremu nic nie można zarzucić — nawet dodatniego.

Kobieta i opinja. — Przemytnicy z eleganckiego świata.

Kobieta i opinja. Czy znajdziesz może, piękna czytelniczko, dwa słowa ściślej ze sobą związane, bardziej oglądające się jedno na drugie, jak powyżej wypisane obok siebie, złośliwą ironją losu? Bo o co bardziej stara się kobieta, niż o opinję? Co jest większym skarbem kobiety, niż opinja? Czy jest coś dla niej wyższego i droższego? Czego kobieta nie jest w stanie poświęcić dla opinji? Wreszcie, kto urabia opinję, jeśli nie kobieta? I naodwrót, co urabia kobietę, jeżeli nie opinja?

Stara się też o nią i maleńka, ładna May Mac Avoy w zacnej walce z niesumiennym i wietrzącym sensacje reporterem w ośmiu doskonale zreżyserowanych aktach „First National Pictures". Przerwanie tamy na Missisipi i pożar lasu są technicznie wspaniałe i przynoszą prawdziwy zaszczyt swym twórcom, Griffithowi i Ince'owi. Ostatni zmarł na całym świecie, jako jeden z najlepszych i najoryginalniejszych reżyserów amerykańskich, zmarł przed paru dniami w Hollywood. Z wielkiej trójki (Griffith-Mille-Ince) ubył człowiek nadzwyczaj ciekawy, obdarzony polotem i subtelnością patrzenia, jeden z nielicznych „poetów kina".

Wyjątkowo sympatycznym i lekkim obrazem niemieckim są „Przemytnicy" z Brunonem Kastnerem. Powieść detektywiczna w stylu Deebsa, zręcznie ładne, treść logiczna, oglądnąć ją można z przyjemnością i bez zmęczenia. Czemu Niemcy więcej takich obrazów nie robią? Emjot.

Z kraju i ze świata

WIENIEC PISARZY POLSKICH NA GROBIE NOBLA. Z okazji przyznania Władysławowi Reymontowi tegorocznej nagrody Nobla, poseł polski w Sztokholmie, p. Alfred Wysocki, złożył na grobie wielkiego fundatora, w rocznicę jego zgonu, piękny wieniec od Tow. literatów i dziennikarzy polskich w Warszawie z szarfami narodowemi.

Wszystkie dzienniki w Szwecji powitały ten akt kurtoazji słowami szczerego uznania, niektóre zaś podały podobiznę grobowca Nobla z wieńcem pisarzy polskich. Dyrekcja komitetu nagrody Nobla złożyła w dniu 10 grudnia na ręce posła polskiego w Sztokholmie p. Wysockiego, złoty medal i dyplom dla Władysława Reymonta. Odznaczenia te wysłane są do Nicei, gdzie przez Tow. literatów i dziennikarzy polskich Wł. Reymont przebywa na kuracji.

POMNIK BOLESŁAWA CHROBREGO W GNIEŹNIE. Celem godnego uczczenia 900-setnej rocznicy koronacji pierwszego króla polskiego i jednego z najpotężniejszych twórców państwowości polskiej, Bolesława Chrobrego, zawiązał się w Gnieźnie komitet, przygotowujący urządzenie głównej uroczystości w Gnieźnie. W tym celu ukaże się w najbliższych dniach odezwa do społeczeństwa całej Rzplitej polskiej. Odezwa ta oprócz uroczystości samej, poruszy także sprawę budowy pomnika Bolesława Chrobrego w Gnieźnie. Uroczystość odbędzie się po odnowieniu katedry gnieźnieńskiej, która była świadkiem pierwszej potęgi państwa polskiego w zaraniu dziejów naszych, ona jest symbolem pierwszego rozkwitu państwa, które założone przez Bolesława Chrobrego, to w Polsce, tej katedrze wreszcie odbyła się w roku 1024, a więc przed 900 laty, koronacja Bolesława Chrobrego, a tem samem uniezależnienie się Polski z pod wpływów cesarstwa niemieckiego.

UŁATWIENIE W PRZYJEŹDZIE Z AMERYKI DO POLSKI I NAPOWRÓT. Donoszą z Warszawy: Dla ułatwienia kontaktu wychodźtwa polskiego w Ameryce z krajem reemigranci udający się do kraju z zamiarem powrotu do Ameryki będą mogli uzyskiwać w urzędach konsularnych Rzpitej polskiej w Ameryce północnej paszporty, zaopatrzone w wizę powrotną z terminem 6 miesięcy. Osoby te przybyłe do Polski bez względu na wiek ich oraz stosunek do służby wojskowej, nie będą w terminie 6-miesięcznej ważności posiadanych przez nich wiz powrotnej napotykać ze strony władz krajowych na żadne trudności w związku z ponownym ich wyjazdem do Ameryki.

REORGANIZACJA OKRĘGOWYCH KOMEND POLICJI. Rada ministrów powzięła uchwałę w sprawie projektu rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej o reorganizacji okręgowych komend policji państwowej. Na czele policji państwowej na terenie województwa stoi komendant wojewódzki, podległy w zakresie zaopatrzenia, wyszkolenia, uzupełnienia, uzbrojenia, dyscypliny i kontroli służbowej głównemu komendantowi policji państwowej. W zakresie funkcyjnym komendant wojewódzki podlega właściwemu naczelnikowi władz administracyjnych drugiej instancji (w Warszawie komisarzowi rządu na m. st. Warszawę), który jest władzą dyspozycyjną. Komendant wojewódzki wykonuje swoje zadania przy pomocy wyznaczonego przez ministra spraw wewnętrznych personalu. Stanowisko stałych zastępców komendantów znosi się z wyjątkiem dla m. st. Warszawy. Sprawę zastępowania komendanta (wojewódzkiego) na wypadek niemożności pełnienia jego czynności służbowych, ureguluje minister spraw wewnętrznych.

ORGAN MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH. Z Warszawy telefonują nam: Ministerstwo spraw zagranicznych przystępuje z dniem 2 stycznia do wydawania dziennika pod nagłówkiem „Messager Polonais". Celem dziennika jest bezpośrednie informowanie placówek zagranicznych w Warszawie i placówek polskich zagranicą. Powstanie dziennika ma być związane z likwidacją „Journal de Pologne". Stanowisko naczelnego redaktora nie jest jeszcze ustalone. Na razie ma być kierownikiem pisma szef wydziału prasowego M. S. Z. Puzyna.

PIERWSZE DOTKLIWE KARY NA PASKARZY MIESZKANIOWYCH. Jedną z najdotkliwszych plag, trapiących nas w czasach powojennych jest bezsprzecznie nędza mieszkaniowa i związana z nią ściśle lichwa, uprawiana przez właścicieli lub administratorów domów. Lichwa ta kwitnie i pleni się bujnie dzięki bierności powołanych do jej zwalczania władz. Stan ten zaczyna się jednak, jak się zdaje, zmieniać na lepsze. Warszawa ocknęła się pierwsza z apatji, bo oto tamtejszy sąd do spraw lichwiarskich skazał dwóch właścicieli domów za sprzedaż lokali w swych nieruchomościach: Chaima Pasamonika na 4 miesiące bezwzględnego więzienia, 2000 złotych grzywny i 220 złotych opłat sądowych; zaś Marję Balcerzak za analogiczne przestępstwo również na 4 miesiące bezwzględnego więzienia i 16 złotych opłat sądowych. Sąd nakazał natychmiastowy areszt skazanych. Ponadto skazani winni dwukrotnie ogłosić treść wyroków na pierwszej stronie trzech pism stołecznych oraz wywiesić wyroki sądowe na bramach swych domów na przeciąg dni 14.

DEFRAUDACJA W WYDZIALE SOLI MINISTERSTWA SKARBU. Z Warszawy telefonują nam: Kasjer wydziału sprzedaży soli w ministerstwie skarbu Alfred Chłopicki, zdefraudował, jak się dowiaduje „Kurjer Poranny", 18.000 zł z zapasów kasowych. Ministerstwo skierowało sprawę do władz sądowych. Chłopicki zbiegł.

CO ZNALEZIONO W MIESZKANIU POSŁA ŁAŃCUCKIEGO. Z Warszawy donoszą: Niezwykle ciekawy materjał dała rewizja, zarządzona przez policję polityczną w mieszkaniu aresztowanego i odwiezionego do więzienia w Przemyślu, posła Stanisława Łańcuckiego przy ul. Puławskiej 10. Mieszkanie przedstawiało istne muzeum propagandy bolszewickiej. Wszędzie stosy broszurek agitacyjnych. Jednego tylko gatunku naliczono tysiąc egzemplarzy. Aresztowany poseł bardzo szczegółowo prowadził ewidencję druków antipaństwowych i w specjalnej tece przechowywał egzemplarze odezw i proklamacyj od roku 1918, posegregowane w porządku chronologicznym. Materjał dowodowy przesłano policji politycznej.

UTWORZENIE WYŻSZEJ SZKOŁY NAUK SPOŁECZNYCH I EKONOMICZNYCH W ŁODZI. Z inicjatywy Instytutu społecznego, który od 10 lat utrzymuje szkołę nauk politycznych w Warszawie, powstaje w Łodzi wyższa szkoła nauk społecznych i ekonomicznych. Na dyrektora został powołany dr Edmund Rayman, dyrektor Instytutu społecznego w Warszawie. Kurs nauki dwuletni. Absolwenci, którzy muszą mieć maturę, otrzymują dyplomy. Wykłady rozpoczynają się po Nowym Roku.

WIELKI POZNAŃ. Z dniem 1 stycznia do Poznania przyłączone zostaną gminy okoliczne, tak, że w ten sposób urzeczywistniona zostanie idea wielkiego Poznania.

KAPITAN Z KOEPENICK W ZBARAŻU. Do Lwowa nadeszła wiadomość o grasowaniu od dłuższego czasu we wschodnich powiatach Małopolski tajemniczego osobnika, przedstawiającego się jako delegat ministerstwa spraw wewn., przydzielony do starostwa. Osobnik ten posiada rzeczywiście kilka zaświadczeń różnych starostów, opatrzonych prawdziwemi pieczęciami i podpisami zezwalających na swobodną pracę w powiecie.

Ostatnio pojawił się on w powiecie zbaraskim i zaopatrzony w klauzulę starostwa w Zbarażu, przybył do wsi Nowiki, zgłosił się do tamtejszego naczelnika gminy, któremu polecił zwołać mieszkańców wsi. Zebranym tłumnie włościanom w złym języku polskim opowiedział, iż przyjechał z ramienia ministerstwa w sprawie zwrotu premij asekuracyjnych przez b. rząd austrjacki. Na koszta manipulacyjne polecił płacić sobie po 8 zł. 50 gr. Oszust potrafił zebrać od naiwnych przeszło 400 zł., poczem udał się do tamtejszego urzędu pocztowego i ostentacyjnie nadał do Warszawy telegram, w którym powiadamia ministerstwo, że rezygnuje z nadanej mu posady w Zbarażu i wyjeżdża do Lwowa.

Zagadkowym urzędnikiem ministerstwa zainteresowała się komenda policji w Zbarażu, uwiadomiona o jego występie w Nowikach i wkrótce stwierdziła, że osobnik ten nazywa się N. Sekler, pochodzi z Delatyna i jest agentem Towarzystwa ubezpieczeń „Sylvia" oraz „Przyszłość" we Lwowie.

NIEUDAŁY GROMADNY NAPAD RABUNKOWY. Jak donosi „Iskra" sosnowiecka, grupa niesumiennych robotników opracowała plan obrabowania kasy kopalni Franciszka w dniu, w którym na wypłatę robotników w kasie było 300.000 zł. Dwudziestu bandytów zbliżyło się w nocy do kopalni, lecz jeden z wspólników, dręczony zapewne wyrzutami sumienia, zawiadomił o wszystkiem policję, która przygotowała się na przyjęcie bandytów i wszystkich aresztowała.

MORDERSTWO Z ZEMSTY. We wsi Głęboka w pow. Bohorodczany, zabity został przed kilku dniami Hnat Aczewka. Dwu sprawców napadło go i zadało mu ciężkie rany tępem narzędziem w głowę, od których doznał załamania czaszki. Dochodzenia wykazały, że morderstwa dokonali Fedor Serediuk i Oleksa Diakun. Ostatniego policja aresztowała, za Serediukiem poszukiwania w toku. Morderstwa dokonano na tle porachunków osobistych.

ARESZTOWANIE FAŁSZERZA CZEKU NA 200.000 ZŁ. Z Katowic donoszą: Do oddziału Banku Polskiego w Katowicach zgłosił się niejaki Maniura z czekiem kolejowym na 200.000 zł do wypłaty. Czek miał pozory autentyczności; jednakże urzędnikowi Banku wydało się podejrzane żądanie wypłaty tak wysokiej sumy w okresie końcowym roku i spowodował przyaresztowanie Maniury. Jak się okazało, czek (blankiet) był skradziony, a podpisy świetnie podrobione. W sprawie tej toczy się energiczne śledztwo.

DAR EPISKOPATU CAŁEGO ŚWIATA DLA PAPIEŻA. Z Rzymu donoszą: Papież przyjął wczoraj na audjencji członków Zakonu Świętej Ziemi w Jerozolimie, którzy przybyli do Rzymu pod kierownictwem patrjarchy Pocińskiego, magr. Barlosina. Ojciec święty oświadczył na audjencji, że głównym ich celem jest obrona katolicyzmu w Palestynie.

AUSTRJACKI MINISTER SPRAW ZGRANICZNYCH DR MATAJA zachorował ciężko na dyfterję. Otoczenie ministra z niepokojem śledzi przebieg choroby, poważnie zagrażającej życiu ministra.

AMNESTJA NA WĘGRZECH. Naczelnik państwa węgierskiego Horthy z okazji świąt Bożego Narodzenia wydał amnestję, na mocy której 31 osób zasądzonych za rewolucję komunistyczną opuściło mury więzienne.

50 SAMOBÓJSTW popełniono w Berlinie w czasie świąt Bożego Narodzenia.

MRÓZ W RZYMIE. Z Rzymu donoszą: Wczoraj notowano w Rzymie temperaturę 2·8 stopni poniżej zera. Jest to najniższa temperatura, jaką notowano od roku 1897.

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W ROSJI SOWIECKIEJ. Z Warszawy telefonują nam: Z Rygi donoszą: Po raz pierwszy od 7 lat obchodzono w Rosji sowieckiej święta Bożego Narodzenia wedle nowego stylu. Wszystkie biura rządowe były nieczynne od 21 grudnia do 26 włącznie.

Minister Benesz między sowietami a Polską

Praga, 27 grudnia (Depesza iskrowa »N. Reformy«). Według praskiej »Bohemia« dr Benesz zamierza **zaczekać z uznaniem rządu sowieckiego przez rząd czechosłowacki aż do ukończenia rokowań handlowych z Polską,** aby nie wywoływać niezadowolenia ze strony polskiej.

Polskie kursy pedagogiczne na niemieckim Śląsku

Warszawa, 27 grudnia (PAT). W myśl wielokrotnie wyrażonego ze strony polskiej życzenia, rząd niemiecki zgodził się na utworzenie w Opolu **kursów dla nauczycieli polskich szkół mniejszości na Śląsku Opolskim.** Wobec braku w Niemczech wykwalifikowanych sił, które mogłyby przygotować tych nauczycieli do prowadzenia nauczania **w języku polskim,** rząd niemiecki zwrócił się do rządu polskiego z prośbą do **wydelegowania pięciu pedagogów** do objęcia wykładów na tych kursów.

Niemcy wniosły notę do Ligi narodów

Genewa, 27 czerwca (PAT). Nota rządu niemieckiego do Ligi Narodów wręczona została przedstawicielom państw przez sekretarza Ligi w odpisach w języku niemieckim, angielskim i francuskim. Równocześnie sekretarz potwierdził odbiór noty konsulowi niemieckiemu w Genewie, który wręczył tę notę w imieniu rządu niemieckiego.

O porozumienie pomiędzy Bułgarją a Jugosławją

Belgrad, 27 grudnia. PAT. Avala. Bułgarski prezydent ministrów, Cankow, przybył wczoraj o godzinie 8 rano do Belgradu i udał się w towarzystwie Nincica do prezydenta ministrów, Pasicza. Wedle wiadomości prasy, długa rozmowa z Pasiczem i Nincicem, jaką odbył Cankow, doprowadziła do stwierdzenia, że istniejące jeszcze trudności mogą być przy dobrej woli **łatwo usunięte i przywrócone dobre sąsiedzkie stosunki między obu krajami.** W ciągu rozmowy poruszono także kwestje **niebezpieczeństwa komunistycznego.**

Przyjęcie Sokołowa w Bukareszcie

Z Bukaresztu donosi P. A. T. pod datą 24-go bm.:

Przewodniczący egzekutywy sjonistycznej Sokołow przedstawił zastępcom pism obecny stan sprawy palestyńskiej i zaznaczył, że ży**dzi rumuńscy powinni być wiernymi obywatelami rumuńskimi** a równocześnie przyczyniać się do odbudowy państwa palestyńskiego.

Sokołow był na posłuchaniu u króla, **który zaprosił go potem na śniadanie.** Minister spraw zagranicznych Duca wydał na cześć **Sokołowa obiad.**

Wyrok w sprawie zamierzonego zamachu na Krassina

Paryż, 27 grudnia (Depesza iskrowa »N. Reformy«). Amerykańska obywatelka Deikson, która została aresztowana przed poselstwem rosyjskiem i oświadczyła w śledztwie, że miała zamiar **zastrzelić Krasina, została skazana na trzy tygodnie aresztu** i wydalenie z Francji.

Utwarcie drzwi świętych

Rzym, 27 grudnia. PAT. Agencja Stefani. Papież dokonał dnia 24 b. m. uroczyście **otwarcia „drzwi świętych" w bazylice św. Piotra.** Na uroczystości obecni byli w bazylice wszyscy przebywający w Rzymie kardynałowie, wielu biskupów i arcybiskupów i prałatów, przybyłych ze wszystkich części świata, oraz dygnitarze świeccy i kościelni.

Krew za krew

Jak już donosiliśmy, w Medjolanie zamordowany został przywódca macedońskich federalistów, **Caulew.** Zamordowany przywódca wraz z Aleksandrowem i gen. Protogerowem tworzyli triumwirat macedońskiej organizacji rewolucyjnej. W lecie bieżącego roku wydał Caulew w Wiedniu, rzekomo imieniem triumwiratu, odezwę do narodu, w której wzywał **do uznania sowieckiego ustroju.** Aleksandrow i Protegorow zaprotestowali przeciw nadużyciu ich nazwisk. Wówczas Caulew opuścił swoich dotychczasowych przyjaciół politycznych i połączył się z federalistami macedońskimi. Niedługo potem **zamordowany został Aleksandrow,** podobno z rozkazu Caulewa. Stronnicy Aleksandrowa wydali na Caulewa wyrok śmierci, który obecnie wykonano w Medjolanie.

Dział ekonomiczny

— **W związku z przybyciem do Budapesztu nowego posła polskiego,** przedstawiciele prasy omawiają szeroko sprawę zawarcia traktatu handlowego z Polską, uznając jego konieczność.

— **Wypłaty zwaloryzowanych na 70 proc. rent ubezpieczeniowych** przeprowadza lwowski zakład ubezpieczeniowy.

— **Imponującą ilość obligacyj 5 proc. pożyczki premjowej** sprzedano w okresie przedświątecznym. Ciągnienie najbliższe odbędzie się 2 stycznia.

— **Tymczasowa umowa gospodarcza** między **Niemcami a Szwajcarją** została podpisana w Berlinie.

— **Wniosek o obniżenie cła przywozowego od cukru** z 35 do 15 zł za 100 kg wpłynął do komitetu ekonomicznego Rady min. i przypuszczalnie zostanie pomyślnie załatwiony.

— **Zwyżka cen zboża została zahamowana.** Ceny żyta utrzymują się na wysokości 23 zł, pszenica 28 zł, owies 23 zł, jęczmień 22 do 25 zł.

— **Państwowy Bank Rolny zamierza** w związku z rozszerzeniem swej działalności przystąpić w najbliższym czasie do zorganizowania oddziałów prowincjonalnych.

— **Cenę wieprzowiny i wędlin obniżono** w Warszawie od 10—40 gr.

— **Na giełdzie towarowo-zbożowej w Warszawie tendencja ponownie zwyżkowa.** Za żyto płacono 23—23'50 zł, za owies 22'50—23, wszystko za kwintal franco stacja załadowcza.

— **Znaczki pocztowe z napisem „Na skarb 50 groszy"** zostaną wypuszczone 1 stycznia 1925. Cena tych znaczków będzie na każdej sztuce o 50 groszy wyższa od wartości taryfowej. Cały nakład da skarbowi 550.000 złotych. Nowe znaczki będą wartości 1, 2, 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 groszy.

— **Przemycane do Polski zapałki** z fałszywą banderolą podatkową skonfiskowała polska straż celna koło Bytomia.

— **Znikoma ilość świadectw przemysłowych została wykupiona w Warszawie do dni ostatnich.** Ponieważ z dn. 31 bm upływa ostateczny termin wykupna patentów, uchodzi za pewne, że szereg przedsiębiorstw przestanie istnieć z Nowym Rokiem.

— **Polski monopol zapałczany opiera się na tych samych zasadach, co monopol tytoniowy.** Skarb państwa stanie się właścicielem wszystkich fabryk zapałek w Polsce. O dzierżawę monopolu stara się szwajcarsko-amerykańskie konsorcjum kapitalistów.

— **Zapotrzebowanie wagonów w Zagłębiu górnośląskiem pokrywane jest obecnie w zupełności.**

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 23 grudnia 1924 r.

AKCJE:	W złotych Transakcje
Bank Handlowy	4·75
Bank Zw. Sp. Zar.	6·0[illegible]
Cegielski	—
Parowozy	0·3[illegible]
Starachowice	1·85
Zieleniewski	—
Żyrardów	11·75
Haberbusch	4·80
Spirytus	2·60
Chodorów	4·60
Nobel	1·95
Ursus	1·18
Ćmielów	—
Bank Przem. Lwów	0·35

Zurych, 27 grudnia. (PAT). Paryż 27'80, Londyn 24'25, Nowy Jork 5.152, Belgja 25'60, Włochy 22'05, Hiszpanja 72, Holandja 208'25, Berlin 1227, Wiedeń 72'50, Sztokholm 139'65, Chrystjanja 77'7[illegible], Kopenhaga 90'75, Sofja 375, Praga 15'62½, Warszawa 99'50, Budapeszt 0'70, Białogród 7'80, Ateny 9'30, Konstantynopol 2'75, Bukareszt 2'65, Helsingfors 12'95, Buenos Aires 191'50. Tendencja spokojna.

Wiedeń, 27 grudnia. Początkowe kursa papierów polskich w tysiącach koron: Karpaty 190, Bank eskontowy 8, Bank hipoteczny 8'1, Siersza górnicza 63, Silesia 16, Fanto 264, Galicja 1295, Lumen 10'5.

Zapiski literackie

Z WYDAWNICTW GWIAZDKOWYCH. Na półkach księgarskich pojawiła się bardzo miła książka gwiazdkowa dla młodzieży p. t. „Kubuś i Hałusia" pióra Jana Mura, pod którym to pseudonimem ukrywa się znany dziennikarz p. Roman Pilarz. Książka zdobna w kilkadziesiąt wspaniałych ilustracyj wielobarwnych Stefana Norblina, spotkała się na łamach pism warszawskich z entuzjastycznemi recenzjami. Powieść Mura jest jednym z najpiękniejszych i najwytworniejszych wydawnictw przedświątecznych.

„ISKRY". Gwiazdkowy podwójny zeszyt Iskier przedstawia się bardzo bogato tak co do kości artykułów, jak i ich treści. Uroczystości wigilijnej poświęcono trzy piękne opowiadania, a to: „Była i taka wigilja" B. Kossuthówny, „Zapomniani znajomi" F. B. i „Gdy pierwsza gwiazda wybłysła" J. Wiktora, oraz wierszyk B. Ostrowskiej „Kolędnicy". Niemniej serdecznie przemawia sam redaktor w „Naszych listach", zwracając w ten uroczysty wieczór myśli młodzieży ku tym, którym los nie dozwolił do wspólnej zasiąść wigilji. Z innych artykułów wyróżniają się „Sporty w Ameryce" A. Janowskiego, „Narodziny i rozwój drogi żelaznej" A. Burzyńskiego. Treść zeszytu uzupełniają prace konkursowe czytelników, oraz szereg drobniejszych prac. Jako premje dołączono zabawę towarzyską Ognisko i Jasełka Norblina.

NOWE WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE. Komisja pedagogiczna min. W. R. i O. P. powołała do istnienia Komitet redakcyjny wydawnictwa „Bibljoteka klasyków pedagogiki" pod przewodnictwem prof. Ignacego Myślickiego. Zadaniem Komitetu jest wydawanie dzieł klasyków pedagogiki w przekładzie polskim. W przygotowaniu są przekłady pism Russa, Herberta, Komenskiego i innych. Komitet przyjmuje zgłoszenia osób, zamierzających podjąć się przekładu, pod adresem przewodniczącego: Warszawa, Piękna 47a.

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA GEBETHNERA I WOLFFA.

— Ukazała się nowa powieść **Wł. St. Reymonta** pt. „Bunt". Wielki nasz powieściopisarz daje nam tym razem baśń alegoryczną, w której na pierwszy plan wysuwają się wspaniałe opisy przyrody. Potęga i groza tych obrazów wzrasta w miarę posuwania się zbuntowanych przeciw człowiekowi gromad zwierzęcych w świat daleki do wolności.

— Tom drugi **gen. Br. Grąbczewskiego,** który pojawił się w tych dniach na półkach księgarskich zawiera wspomnienia znakomitego podróżnika z niezwykle trudnej i niebezpiecznej wyprawy „Przez Pamiry i Hindukusz do źródeł rzeki Indus". Szczególnie zajmujące są opisy przygód w nieprzebytych wąwozach rozbójniczego państewka górskiego, Kandżutu. Jak w „Kaszgarji", tak i tu znajdujemy olbrzymi zasób wiadomości geograficznych, krajoznawczych i obyczajowych, ilustrowanych wielką ilością (82) oryginalnych zdjęć fotograficznych. Strona zewnętrzna książki podobnie jak w pierwszym tomie, nie pozostawia nic do życzenia.

— Jednocześnie ukazały się bardzo interesujące „Wspomnienia" **Jana Nepomucena Niemojowskiego,** obejmujące czasy przed powstaniem 1831 r., powstanie 1831, lata 1846, 7 i 8 oraz powstanie 1863 r. „Wspomnienia" te, stanowiące nader wartościowy materjał historyczny, zebrany ręką nie tylko widza, ale współuczestnika powyższych wydarzeń dziejowych, wydał, wstępem, obfitemi objaśnieniami i skorowidzem opatrzył Stefan Pomarański.

— **Lucjusza Komarnickiego** „Historji literatury polskiej wieku XIX" ukazał się zeszyt III, a zarazem ostatni części I, obejmującej okres od upadku Rzeczypospolitej do Wystąpienia Mickiewicza. Przy układaniu tego podręcznika, przeznaczonego zarówno dla młodzieży szkolnej, jak i dla samouków, autor kierował się zasadą, że nauka historji literatury musi się opierać przedewszystkiem na analizie i możliwie głębokiem przeżyciu samego dzieła, oraz na bezpośredniem zetknięciu się ucznia z samą literaturą. Układ książki, zaopatrzonej w umiejętnie dobrane wypisy, literaturę i pytania, odpowiada powyższej zasadzie, odbiegając pod tym względem od zwykłego typu podręczników z tego zakresu.

— Nakładem księgarni Gebethnera i Wolffa wyszła również z druku słynna powieść egipska **Bolesława Prusa** „Faraon", wyczerpana w handlu księgarskim od początku wojny europejskiej. Obecne, piąte wydanie tego arcydzieła powieściopisarstwa polskiego wypełnia dotkliwą lukę w naszem czytelnictwie „klasycznem".

— W zakresie pedagogji muzycznej przybyły dwie nowe prace prof. Tadeusza Joteyki „Poradnik dla chórów amatorskich" z przedmową Piotra Maszyńskiego, zawierający wskazówki dla dyrygentów, naukę czytania nut i wskazówki repertuarowe oraz zeszyt II (cz. II) „Nowego podręcznika do nauki muzyki w szkołach ogólno-kształcących" obejmujący gamę minorową i chromatykę.

Odpowiedzialny redaktor
MICHAŁ KONOPIŃSKI

Obuwie własnego wyrobu, taniej niż fabryczne, poleca **Andrzej Siwek**, Szpitalna 21. 1739

Do sprzedania sypialnie, szafy, łóżka, kredensy pokojowe i kuchenne, komody, otomany, szafki nocne, spiżarnie, stoły, stoliki, stołki po niskich cenach, również przyjmuje do reperacji i wyplatania krzesła, fotele i bujanki. Sklep katolicki Józef Szczurek, ulica Stolarska, w kramach OO. Dominikanów „pod Bocianem“. 1814

Fabryka maszyn rolniczych i warsztat reperacyjny

w pobliżu Bydgoszczy, około 25 ludzi, nadająca się do rozbudowy, ewentualnie połączenie toru, dobra ekolica, 1½ morga obszaru, za natychmiastową gotówkę do sprzedania. Zgłoszenia do Biura ogłoszeń „Par“, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 72 pod Nr 403/1. 1903

Konfekcje dziecięcą w dużym wyborze, jak sukienki, ubranka, garnit. wełniane, sfetry, kamizelki, szale, czapki, berety, kamasze, pończoszki i t. p., poleca Józef Zubikowski, Kraków, pl. Marjacki 9, obok kościoła św. Barbary. — Ceny konkurencyjne. 1854

FORTEPIANY-PIANINA!

W najstarszym składzie fortepianów 1720

ZYGM. RABA NAST., Kraków, ul. św. Anny L. 3

można nabyć na bardzo dogodnych warunkach i na raty firm światowej sławy, jak: **Steinway & Sons, Stingl Original, Lauberger & Gloss, PETROF** i inne z gwarancją 10-letnią. Obsługa fachowa.

MAGAZYN STROJÓW DAMSKICH

E. SZANCER

w Krakowie, ul. Florjańska 55 1636

Ważne dla Pań!

Aby uzyskać estetyczny wygląd ostrzyżonej głowy, należy się zwrócić jedynie do firmy

Adam Rzewski — Łabużek

Szewska 4

Również uskutecznia się farbowanie włosów na wszystkie odcienia farbą francuską: **L'Oréal-Henne, Broux i Marquis,** jak również poprawki zepsutych włosów przez niefachowych fryzjerów i domowe zabiegi Pań. Nadto masaż twarzy elektryczny wibracyjny, ręczny i aparatem **„Radie-Lux“.** 1736

Kupca podróżującego

branży wódczanej, dobrze zaprowadzonego na terenie **Małopolski zachodniej,** poszukuje zaraz bardzo poważna fabryka likierów. Reflektuje się tylko na panów, obeznanych z branżą i mogących się wykazać poważnymi rezultatami.

Oferty prosimy składać do dnia 1 stycznia 1925 r. z podaniem referencyj lub świadectw i o ile możności z dołączeniem fotografji pod „Kupiec“ Nr 12904 do **biura ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama polska“ Poznań,** Aleje Marcinkowskiego 6. 1926

Ogłoszenie

Zarząd Spółki Kredytowej członków Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń, spółdzielni z ogran. odpow. w Krakowie, podaje do wiadomości interesowanych po myśli § 76 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Nr 111, poz. 733, Dz. U. Rzp. P., że Walne Zgromadzenie członków tej spółdzielni, odbyte dnia 29 listopada 1924 r. i dnia 18 grudnia 1924 r., uchwaliły zgodnie jej rozwiązanie z tem, że likwidację przeprowadzą członkowie ostatniego Zarządu.

Wzywa się wszystkich wierzycieli Spółki kredytowej członków Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie, aby roszczenia swoje do tejże zgłosili najdalej w ciągu roku od dnia niniejszego ogłoszenia. Roszczenia bowiem zgłoszone po upływie tego terminu, będą mogły być dochodzone jedynie na nierozdzielonym jeszcze majątku powyższej spółdzielni. 1905

LITOGRAFJA firmy J. i C. HANDEL w Bielsku (Śląsk) - poleca

ETYKIETY, PLAKATY, OKŁADKI i NALEPKI

na flaszki, puszki, pudełka i wszelkie roboty, wchodzące w zakres sztuki litograficznej. 1791

SPECJALNOŚĆ FIRMY: Etykiety na LIKIERY, WÓDKI, RUM, KONIAKI, WINA I PIWA

ze składu i na specjalne zamówienie

FOSFATYNA FALIERA

znakomity pokarm, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci od 7-iu miesięcy, zwłaszcza w czasie odstawienia od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia ząbkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Bardzo pożyteczny dla starców i rekonwalescentów.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

PARYŻ.

6, rue de la Tacherie

Wystrzegać się naśladownictw. 1715

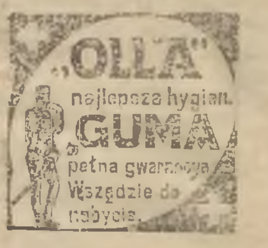
Żądajcie wszędzie „Nowej Reformy“!

Spółka złotnicza w Krakowie, Rajska 4 — kupuje używane sztuczne zęby, płaci pełną wartość. Przyjmuje na zamówienia pierścionki ślubne począwszy od 10—16 złotych para, pierścionki zaręczynowe od 15 złotych. — Wykonanie pierwszorzędne. 1806

Dla fabryk maszyn i ślusarni

za natychm. gotówkę na sprzedaż: 1 tokarnia pociąg. 7 m dług. tocz. 1 tokarnia pociąg. 1·5 m dług. tocz. 1 Chaping (gryzarka) 500 mm skok, 2 wiertarki, 12 imadeł, płyta do prost., nożyce dla blachy, wiele narzędzi drobnych i t. p. dla całkowitego przemysłu potrzebne. Budynki fabryczne z podwórzem i ogrodem 1½ morgi obszaru, blisko Bydgoszczy. 1904

Zgłoszenia do Biura ogłoszeń „Par“, Bydgoszcz, ulica Dworcowa L. 72 dla lit. 403/5.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

Aluminjum, emaljow. naczynia

młynki do kawy, migdałów i maku, nakrycia stołowe oryg. alpacca, „Berndorff Krupp“ poleca firma **„ŻELAZO“** UL. FLORJAŃSKA 34

Akumulatory

R. H. KOWALSKI materjały techniczne i elektrotechniczne, kuchenki i żelazka elektryczne, akumulatorki „Varta“ oraz żarówki choinkowe **Garbarska 26.**

Abażury

ABAŻURY artystyczne, gotowe oraz na zamówienie. — Wytwórnia: Sławkowska 30. I piętro. Telef. 2048.

Antyki

HALA LICYTACYJNA Bracka 6 Tel. 2408. Futra do podróży i salon antyczny

Aparaty i przybory fotogr.

Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428

Apteki

FIGOL **„JAHR“** idealny środek przeczyszczający dla dzieci i dorosłych. Główny skład: Apteka Gralewskiego Kraków — Tel. 402

Banki

Bank Małopolski S. A. Zakład główny w Krakowie, Rynek gł. 25 załatwia wszelkie czynności bankowe

Powszechny Bank Kredytowy S. A. we Lwowie. — Oddział w Krakowie, Rynek gł. 35. (Krzysztofory) Tel. 2166 i 4124. załatwia najkorzystniej wszelkie czynności bankowe oraz przekazy na wszystkie miejscowości kraju i zagranicy.

Ziemski Bank Kredytowy T. A. we Lwowie — Oddział w Krakowie, Florjańska 32. Załatwia wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące. Sprzedaż i kupno walut, papierów wart., udziela kredytów.

Bielizna

Hugo WEINMANN ul. Starowiślna 6 poleca najpiękniejszą bieliznę, pyjamy i obuwie. Tani miesiąc!

FABRYKA BIELIZNY I TRYKOTAŻY **Kraków - Podgórze** Dąbrowska 15.

Browary

Browar Okocim reprezentacja: ul. Jana 5. Tel. 195.

Cykorja

Cykorja „GLEBA“ wyłączna sprzedaż J. Bielicki, Mały Rynek 1.

Ceraty

Na stoły i meble do nabycia w firmie **Przemysł Linoleum i Cerat Rynek 10.**

Cukiernie

P. MAURIZIO Rynek główny 38

Cukry

Krakowska fabryka opłatków, andrutów i wafli **ul. Król. Jadwigi 20.**

Fabryka czekolady A. Piasecki S. A Kraków

SKLEP „Pierwszej Małop. Fabryki Warsz. Cukrów i Marmolady Sp. z o. o.“ ul. Starowiślna 1.

Delikatesy

Wojciech Olszowski Kraków, Mały Rynek poleca masło deserowe najlepszej jakości; sery krajowe i zagran.; sardynki francuskie, włoskie i portugalskie; łosoś wędzony i marynowany; pstrągi i inne marynaty rybne. — Jednorazowa próba przekona każdego o jakości

Najlepsze źródło zakupna! **FR. PAWŁOWSKI** Szewska 27. Wódki, likiery, koniaki, wina, owoce, kawy, herbaty, kakao, konserwy i czekolady. MASŁO DESEROWE.

Domy handl. przem.

Władysław Ropski Dom dla handlu i przemysłu Centrala: Rynek gł. 30, A—B Filja: Rynek główny 30, C—D Telef. 4102, 3529

Główne biuro kupna i sprzedaży realności, majątków ziemskich, gospodarskich, parcel, lokali handlowych, sklepów i t. d. oraz biuro ogłoszeń i reklamy.

Farby, lakiery

FR. LENERT SŁAWKOWSKA 6. — TEL. 104. Skład farb materjałów budow. benzyny, smarów i olei.

Sanki, trzepaczki, szczotki, miotły ryżowe, wycieraczki kokosowe, torby miastowe, sznury do bielizny, pasta do podłóg. Mężyk, Kraków, pl. Szczepański 8.

Fortepiany

HELENA SMOLARSKA Kraków, Szewska 9 Tel. 4365 NA RATY DO 10 MIESIĘCY!

JÓZEF WITEK *zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów, kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Stolarska L. 6. Telefon 389*

Dywany

Najtańsze źródła dywanów perskich tylko we firmie LEWKOWICZ I JURAN **Grodzka 39**

Firanki

Największy wybór wszelkiego rodzaju firanek, etamin, portjer, haftów i t. p. poleca **LIPSCHÜTZ I WEITZ Grodzka 71.**

Futra

PIERWSZORZĘDNY SKŁAD FUTER **A. JACHIMSKI** ULICA GRODZKA L. 14-16.

St. Kierzek kuśnierz ul. św. Anny L. 4.

Futra firmy H. i R. Moor uznane za najlepsze, najtrwalsze i najtańsze Kraków, Grodzka 13. Telefon 17

FUTRA **M. ROTBLUM** ULICA FLORJAŃSKA 8.

Pracownia i skład futer **T. SIERPIŃSKI** ul. Florjańska 32. Telefon 3564.

Galanterja

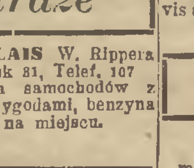
E. Ostaszewski i E. Mayer **Rynek gł. 5.**

Torebki damskie, portmonetki, portfele i manicures najtaniej u firmy **Juljusz Nacht, Stradom 5**

Garaże

AUTO - PALAIS W. Rippera ul. Smoleńsk 31, Telef. 107 pomieszczenia samochodów z wszelkiemi wygodami, benzyna i oliwa na miejscu.

Gramofony

Światowy gramofon uzn. marki „Głos swego pana“ i „Piszący aniołek“ poleca w wielkim wyborze najnowsze zdjęcia pierwszorzędnych artystów oper, operetek i najnowszych tańców angielskich i amerykańskich, jak shimmy i blues

The Gramophon Co. Ltd. London. Jeneralny reprezentant na Polskę **JÓZEF WEKSLER Kraków, ul. Florjańska 25**

Gry

Gry towarzyskie Szachy — Halma — Pchełki Sztony — Kostki i t. p. **WIKTOR WANDERER** Szewska 21.

Hotele

Hotel i restauracja „Monopol“ Gertrudy 6 Telef. 405 pokoje gośc. z komf. urządz., bufet, hand. celik. Potrawy ciepłe. Menu z 3 dań zł 1·40.

HOTEL POD RÓŻĄ FLORJAŃSKA 14 TEL. 2263. TEL. 2263.

Herbata

ZNAKOMITA HERBATA **Z „WIEŻĄ“** WSZĘDZIE DO NABYCIA! **Szarski i Syn, Kraków.**

Instalacje elektryczne

„AGRODYNAMO“ inż. T. Kleczewski Jagiellońska 6. Tel. 3566.

ŻARÓWKI przybory do światła elektrycznego i dzwonków elektrycznych sprzedaje najtaniej f-ma „LUX“ Plac Dominikański 2, Tel. 3335.

Jubilerzy, złotnicy

Obrączki ślubne, pierścionki, broszki i t. d. w złocie i srebrze oraz galanterja w dużym wyborze **M. Jakubowski, Sukiennice 26—27.**

Kapelusze

męskie i damskie oraz obuwie **L. HOCHSTIM** ULICA FLORJAŃSKA L. 5.

Kawiarnie

»CENTRALNA« ul. Dunajewskiego 1 Telefon 1460

»ESPLANADA« Karol Wołkowski ULICA PODWALE L. 1

„Grand-Hotel“ ul. Sławkowska 5

„TEATRALNA“ Szpitalna 38, Tel. 2320 vis à vis Teatru im. Słowackiego

Konfekcja męska

W. CAR mag. tow. modnych męskich i damskich Sławkowska 8 (Ceny konkurencyjne)

Magazyn galanteryjny, skład bielizny, obuwia kapeluszy, płaszczy, przyborów do podróży **Z. ZDANOWICZ** Sławkowska 3 Telefon Nr 516

Kosmetyki

SORTYMENT NA GWIAZDKĘ! 6 mydeł, duża fl. wody kolońsk., perfuma, woda do ust, pasta i proszek do zębów, wazelina i krem do rąk, szczotka do rąk i zęb., mydło duże do golenia, opaska do wąsów, siatka męska do włos., grzebień oraz 2 szamp. „Elida“, wysyła przez cały grudzień za zal. 15 zł, lub za pobr. poczt. W. LAZAROVIC, GARBARSKA L. 4.

Tylko 3 zł 1 krem udelikatniający, woda kolońska, 2 mydła toaletowe, 1 szampon, 1 perfuma, 1 pasta do zębów, 1 brylantyna, wysyła za zaliczką W. NOWAK Kraków, ul. Garbarska 26.

REIM S. A. Rynek 37 poleca oryginalne kremy WALLACE-KOSMATA

Kołdry

M. PLESZOWSKI MAŁY RYNEK L. 2 TELEFON 4136.

Konfekcja damska

WIKTOR BROMOWICZ ulica Szczepańska L. 1. Magazyn bławatny oraz pierwszorzędna pracownia sukien i kostjumów damskich.

D. Schreiber ulica FLORJAŃSKA 32. — MAGAZYN MÓD —

Konfekcja dziecięca

ADOLF FABER FLORJAŃSKA 6. Stroje damskie oraz konfekcja dziecięca

Koniaki

J. & F. Martell Cognac **wszędzie do nabycia.**

Księgarnie składy nut

Księgarnia J. Czerneckiego **Rynek główny 11** poleca książki szkolne, naukowe i beletrystyczne.

Gebethner i Wolff Rynek gł. 23 książki, nuty, pisma krajowe i zagraniczne.

Księgarnia Polska mapy, książki, atlasy, nuty na rozmaite instrumenta i orkiestrę Sławkowska 3 (Hotel Saski)

KSIĘGARNIA T. S. L. **ul. św. Anny 5** poleca na gwiazdkę: książki obrazkowe dla małych dzieci i młodzieży. Wysyłka na prowincję odwrotną pocztą.

Likiery

Fabryka najprzedniejszych likierów *ERVEN LUCAS BOLS* Rok zał. 1575 **Żądać wszędzie!**

Likiery w wielkim wyborze, jak **Baczewskiego Koseckiego** i inne, oraz wódki własn. wyrobu spec. „Wiśniak naturalny“ poleca po cenach konkurencyjnych **E. STEIN ul. Grzegórzecka 4.**

Linoleum

wszelkiego rodzaju do nabycia w firmie **PRZEMYSŁ LINOLEUM I CERAT Rynek Główny 10.**

Lustra szybki szlifowane

ZAKŁADY PRZEMYSŁU SZKLANEGO S. A. Kapucyńska 7 — Tel. 2541.

Maszyny do powielania

Rudolf Nowak Grodzka 44. Tel. 3541

Maszyny do pisania

CICHY REMINGTON MODEL 12 Wyłączny przedstawiciel na Rzecz. Pol. Meble biurowe pierwszorzędnej fabryki pabjanickiej oraz wszystkie przybory biurowe Tow. przemysłowo-handlowe **BLOCK-BRUN S. A.** W WARSZAWIE Oddz. w Krakowie, Bracka 17 Tel. 2038.

Pracownia mechan. dla naprawy maszyn do pisania i rachowania **„National Cass Register“ KAZIMIERZ BLICHARSKI** ul. Florjańska 32. — Tel. 2434.

Masarnie

Tomasz Knobel Długa 27

St. Satalecki masarnia **Florjańska 51. Tel. 502.**

Maszyny do szycia

światowej sławy **„PFAFF'A“** Długoletnia gwarancja!!!, oraz na raty **M. i B. WEISSBERG Starowiślna 10. Tel. 3058**

Materjały budowlane

Cement portlandzki najwyższej gatunkowej wartości marki: **Bonarka, Goleszów, Górka i Szczakowa.**

Meble

STEFAN IGLICKI Sławkowska 10 Tel. 1251 Kompletne urządzenia wnętrz. Parowa fabryka mebli stolarskich i tapicerskich.

M. PLESZOWSKI MAŁY RYNEK L. 2 TELEFON Nr 4136 poleca: urządzenia mieszkań, dywany perskie, kołdry, koce, łóżka mosiężne, niklowe, dekoracje wnętrz, brokaty i t. p.

Meble biurowe

„Jerry“ Kraków, Florjańska 28 Katowice, Zielona 15 Lwów, Sykstuska 2

Mleczarnie

Rendez-vous dla przejezdnych! E. Dobrzyńska obecnie B. Pytel Rok założenia 1878 Plac WW. Świętych 10. Tel. 8328

Naczynia

Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości **A. SATTLER** GERTRUDY 24. TEL. 4621.

Obuwie

Oryg. obuwie angielskie z gumowemi podeszwami poleca f-ma Leserkiewicz i Ska Rynek 11 pl. Szczepański 2. UL. FLORJAŃSKA 9

Optycy

Lornetki, lorgniony, barometry, termometry, lampki kieszonkowe — po cenach gwiazdkowych — poleca **Ludwik Tomaszkiewicz** Florjańska 2 Telefon 309

Oszklenia

SZKŁA, LUSTRA, RAMY T. ZAJDZIKOWSKI ul. św. Jana L. 30.

Pralnie

NAJTAŃSZA FARBIARNIA Antoni Jogałła, Dietlowska 91.

Parowa farbiarnia i pralnia chemiczna **A. Szapkowskiego** Karmelicka L. 18 Rok zał. 1863 vis à vis kościoła OO. Karmelitów.

„TĘCZA“ Centrala: Czarnowiejska 72 Telefon 1471

Perfumerje

Teofil Bękner Sukiennice 20

Najtańsze źródło zakupna podarunków na św. Mikołaja: Mydła, perfumy, wody kolońskie, pudry krajowe i francuskie. Każdy piąty z kupujących otrzymuje **bezpłatną premję.** Sortyment na Gwiazdkę 10 zł. **W. LAZAROVIC** Kraków, ulica Garbarska L. 4.

LESERKIEWICZ I SKA Rynek główny L. 11 Plac Szczepański L. 2

„SANITARIA“ Spółka z ogr. odp. Sławkowska 6, Telef. 3050.

Witold Theobald dawniej Bracia Theobaldowie Perfumy na wagę. — Sławkowska 1.

Przedsiębiorstwa budowlane

„BETON“ Akcyjna Spółka budowlana ul. Mikołajska 32, tel. 4314 wykonuje wszelkie roboty budowl. **DZIAŁ TOWAROWY** dostarcza wszystkich materjałów budowlanych

Przybory pism.

R. ALEKSANDROWICZ Basztowa 11. — Tel. 311 i 4064. Magazyn przyborów biurowych.

E. CZAPLIŃSKI SZEWSKA 2.

Kalendarze tygodniowe, blokowe i portfel. na r. 1925 wyroby skórkowe i metalowe, lustra, karty do gry. M. Słomiany, Sławkowska 24

Kartki świąt., raptularze kalendarze tygodniowe, kieszonkowe, ścienne w dużym wyborze **A. ZEMBRZYCKI**

Przybory do palenia

Hurtowny skład towarów galanteryjnych, spinki, grzebienie, tow. stalowe. Specjalność: cygarniczki, fajki, zapalniczki, kamienie do zap. i t. p. **Jakób i Józef Wiesenfeld, Krakowska 13.**

Przybory wojskowe

Wielki wybór artykułów odpow. na gwiazdkę po cenach umiarkowanych poleca **J. Kasesnik** Florjańska 20 Tel. 1509

Przybory wojskowe oraz wszelkie oznaki straż., szarf, sznur. i t. p. Hurtownia i detal. **Henryk Hecht** Florjańska 2.

Przybory szewskie

oraz wszelkiego rodzaju skóry tak krajowe jakoteż zagraniczne **Szymon Gibek św. Krzyża 7.**

Restauracje

„Grand-Hotel“ Sławkowska 5.

RESTAURACJA MIESZCZAŃSKA Florjańska 19.

STARY TEATR ul. Jagiellońska 1. **Filja: „Hotel Francuski“, ul. Pijarska 13.**

Rytownicy

J. Walenta Pieczęcie kauczukowe monogramy i herby Sławkowska 3 (Hotel Saski).

Sanitarne

„SANITARIA“ instrumenta lekarskie, artykuły gumowe, opatrunki, szkła chem. Sławkowska 6, Tel. 3050

Składy skór szewskich

POLSKIE ZAKŁADY GARBARSKIE S. A. Barska 87-89 Tel. 2155

Sport

LESERKIEWICZ I SKA RYNEK GŁÓWNY 11. PL. SZCZEPAŃSKI 2.

Szkło porcelana

W. BAZES Rynek gł. 35. Tel. 4582. Nowy dział: lustra.

PORCELANY, SZKŁO, KRYSZTAŁY po cenach konkurencyjnych poleca **„ALBA“ Ska z ogr. odp.** Kraków, **Szczepańska 7.**

Szlifiernie brzytew

J. Myszkowski, Dietlowska 46 Brzytwy angielskie sztuka 12 zł, zwykłe dobre od 4 do 8 zł. Garnitur: pasek, pendzel i brzytwa 9 zł.

Ubrania got.

NA RATY!! J. EMMER Rynek gł. 11 (w podwórzu).

Uszczelnienia

USZCZELNIENIA skórkowe, fibrowe i gumowe **H. SPIRA** Zwierzyniecka 23, Telefon 4394.

Wody mineralne

Woda gorzka **„AMERA“** wyrobu fabryki K. Rząca i Chmurski ulica św. Gertrudy L. 4 Najlepszy środek przeczyszczający! Do nabycia w aptekach i drogerjach

Wódki i wina

Wina mszalne, likiery, koniaki poleca J. Bielicki daw. H. Fritsch **Mały Rynek 1.**

Wyroby bawełniane

Kupujcie znane krajowe wyroby bawełniane firmy **Bcia CZECZOWICZKA w ANDRYCHOWIE** !! Sprzedaż hurtowna !! Posiada składy hurtowne we wszystkich większych miastach w kraju.

Węgiel drzewo

A. BLUMENFELD Pawia 12. Tel. 59 dostarcza hurt. i detal. węgiel z pierwszorzędnych kopalń górnośląskich i kraj.

WŁAD. JANKOWSKI ul. Kapucyńska 3, Telefon 3203 poleca węgiel i koks górnośląski z kopalni „Król“ dąbrowski „ „ „Kazimierz“ krakowski „Janina“ i „Krystyna“ górnośląski koks Knurow wraz z dostawą do piwni po cenach konkurencyjnych Dogodne warunki zapłaty.

Główne składy węgla i drzewa **Bra Fr. Jelonka i Sp.** Pawia 5. Tel. 174. Zast. węgla jaworznickiego.

Jan Kwiatkowski Zwierzyniecka 19. Tel. 79 albo 1203 Najlepsze gat. węgla i drzewa.

POLSKI TARG Składy węgla górnośląsk., kraj., brykietów i drzewa przy ulicy Pawiej. Biuro Podwale 7, tel. 1504

Wyroby koszykarskie

SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A. Szczepańska 1, tel. 1493

Wyroby drewniane do batikowania

Wiktor Wanderer ul. Szewska 21 Tel. 3520.

Witraże

i oszklenia zwykłe „Industria“ Kapucyńska 7 — Tel. 2541

Zakłady fotograficzne

Zakład dla fotografji i portretów **„SZTUKA“** Starowiślna 22, vis à vis Kina Nowości wykonuje art. wszelkie roboty w zakres fotografji wchodzące oraz zdjęcia do legitymacyj i paszportów **na żądanie w 5 minutach.** Ceny bardzo przystępne

Zakłady krawieckie

Henryk Blatt Szewska 18.

J. GAJDA krawiec damski i męski, Kraków Dębniki, Rynek 1 — wykonuje 30% niżej niż w śródmieściu.

ZWIĄZEK KRAWCÓW ul. Mikołajska 13, telef. 3057 **— 25% niżej cennika —** Tamże do nabycia żurnale, formy, podręczniki i t. p. oraz nauka kroiów

Zakład krawiecki damski i męski J. Kumala ulica Szczepańska L. 11.

Wykwintne stroje dla panów cywilne i wojskowe JAN SAJAK, Karmelicka 39.

Zakład pojazdów

wynajmuje na śluby wycieczki i do dworca kolejowego **T. ŻEGLIKOWSKI** Karmelicka 45. Tel. 69.

Zegarki

FABRYCZNY SKŁAD ZEGARKÓW **OMEGA** A. SULIKOWSKI Grodzka 1 — Florjańska 19

Zegarmistrze

OMEGA do nabycia u J. Bojarskiego, Florjańska 6

Żelazo

Łopaty stalowe Kres S. A. Biała (ad Bielsko)

PODKOWY gotowe i półfabrykaty Kres S. A. Biała (ad Bielsko)

Zakłady pogrzebowe

„CONCORDIA“ JANA WOLNEGO plac Szczepański 2, Telefon 331 Jedyny zakład, posiadający własną fabrykę trumien. Urządza pogrzeby od najskromniejszych do najbogatszych.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10.

Rządca drukarni L. K. Górski